

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PRÁVNÍ NÁSLEDKY ZNEUŽITÍ LINKY
TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ 158
V JIHMORAVSKÉM KRAJI

Autor práce: Miloš Klíma, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2014

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....
Miloš Klíma, DiS.

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Bc. Josefu Křihovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KLÍMA, M. *Právní následky zneužití linky tísňového volání 158 v Jihomoravském kraji: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 79 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Josef Kříha.

Klíčová slova: Tísňové volání, evropské číslo tísňového volání, 112, národní číslo tísňového volání, 150, 155, 156, 158, Hasičský záchranný sbor České republiky, zdravotnická záchranná služba, obecní policie, Policie České republiky, integrovaný záchranný systém, správní delikt, přestupek, trestný čin.

Bakalářská práce v širším smyslu pojednává o systému tísňového volání v České republice. Věcná část bakalářské práce je komparatisticky rozšířena o tísňová čísla sousedních států a Evropské unie. Teoreticky reflektuje právní úpravu telefonování a zakotvení tísňového volání v našem právním systému. Dále analyticky rozděluje druhy tísňových linek a syntetizuje mezi složky integrovaného záchranného systému. V užším smyslu zkoumá postavení Policie České republiky v systému tísňového volání se zaměřením na Jihomoravský kraj. V práci je teoretická analýza a syntéza protiprávního jednání spojená s oznámením na linku tísňového volání, ať již ze strany volajícího, operátora tísňové linky nebo provozovatele sítě elektronických komunikací.

ABSTRACT

KLÍMA, M. *Legal Consequences of Abuse Emergency Call 158 in South of Moravia Region: Bachelor thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2013. 79 p. Supervisor: Mgr. Bc. Josef Kříha.

Key words: Emergency call, the European emergency number, 112, National emergency number, 150, 155, 156, 158, Fire brigade of the Czech Republic, Emergency Medical Service, Municipal Police, Police of the Czech Republic, Integrated Rescue System, administrative offense, offense, criminal offense.

This bachelor thesis deals thoroughly with the emergency call system of the Czech Republic. A theoretical part of the thesis is extended with emergency numbers in neighbour states and the European Union for comparison. It reflects theoretically the legislation of calling and its part in our legal system. Moreover, it provides the analysis of the kinds of emergency lines, their classification and integration within the parts of the Integrated Rescue System. The thesis explores the position of the Police of the Czech Republic in the emergency call system within the focus on the South Moravian Region. There is the theoretical analysis and synthesis of an infringement connected with an announcement on the emergency line, either from the position of a caller, operator or an operator of an electronic communication network.

OBSAH

ÚVOD	7
1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 POJEM A PRÁVNÍ ÚPRAVA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ	11
2.1 Český telekomunikační úřad	13
2.2 Kmitočtový plán	16
2.3 Číslovací plán	17
2.1 Předmět úpravy číslovacího plánu.....	19
2.2 Zkrácené telefonní číslo	20
3 ROZDĚLENÍ LINEK TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ	24
3.1 Jednotné evropské číslo tísňového volání 112	26
3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky 150.....	30
3.3 Zdravotnická záchranná služba 155.....	32
3.4 Obecní policie 156.....	34
3.5 Policie České republiky 158.....	37
3.6 Tísňové linky sousedních států České republiky.....	47
4 PROBLEMATIKA TÍSŇOVÉHO OZNÁMENÍ	50
5 PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ A SANKCE	55
5.1 Správní delikty.....	56
5.2 Přestupky.....	58
5.3 Trestné činy	59
6 STATISTIKA ZNEUŽITÍ	67
ZÁVĚR	74
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	76
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	79

ÚVOD

Začátkem nového tisíciletí elektronické komunikace, ruku v ruce s informačními a komunikačními systémy pronikly do všech koutů a oborů lidské činnosti. Zejména značný nástup internetu a mobilní telefonie vedl ke skokovému zvýšení počtu uživatelů elektronických komunikací.

Zásadním faktorem byl přechod analogového zpracování informací k digitálnímu. Dalším nepostradatelným faktorem byla možnost bezdrátového sdělování informací, tedy postupný obrat z dřívější absolutní závislost uživatele na pevném vedení do vedení přenosného čili mobilního. Další pokrok přinesl nemalý rozvoj přístrojů pro mobilní komunikace, kdy se z mobilních telefonů určených pro volání staly fotoaparáty, videokamery, přehrávače médií či počítače. Obor elektronických komunikací se stal jedním z nejvlivnějších a nejrozšířenějších oborů, se značným vlivem na podnikání, rodinný a každodenní život občanů nejen České republiky.

Pod obor elektronických komunikací spadá samozřejmě telefonie. Ať již jde o telefonii z jakéhokoliv přístroje, poslední dobou do popředí neodmyslitelně vstupuje telefonie z mobilního telefonu. Tímto rozvojem se linky tísňového volání staly lehce dostupné z každého místa, v kteroukoliv dobu pro každého občana České republiky. S touto dostupností a s nárůstem volání vznikl nový problém, velký vzestup využívání těchto linek, ne vždy ale pokaždé pro účel, pro který byly tyto linky tísňového volání zřízeny. Jedním z faktorů s tímto spojený, se stala velká zatíženost operátorů těchto linek. Hlavním a nezanedbatelným faktorem se čím dál častěji stává zneužití linky tísňového volání, ať už z jakéhokoliv důvodu.

Předložená bakalářská práce chce přispět ke zviditelnění, objasnění, upřesnění a významu elektronických komunikací se zaměřením na tísňové volání. Pod tísňové volání spadá oznámení, přijetí oznámení, vyhodnocení a adekvátní opatření ze strany příjemce, tedy ze strany člena zařazeného do systému složek integrovaného záchranného systému. Dále rozdělení linek tísňového volání, mezi zmiňované složky integrovaného záchranného systému v České republice.

Práce se zaměřuje na statistiku národního čísla tísňového volání linky 158 na jižní Moravě, kterou spravuje Krajské ředitelství Policie České republiky, Operační odbor, Integrované operační středisko v Brně. Zde autor využívá několikaleté

zkušenosti v oblasti praxe s příjmem a vyhodnocením tísňového oznámení. V práci je zpracována statistika Operačního odboru spojená s četností oznámení, s délkou hovoru, vyhodnocením tísňové výzvy a dalším zpracováním přijaté informace. Dále zatížeností a statistikou o počtu řešení případů zneužívání národního čísla tísňového volání 158 na celé jižní Moravě.

Práce se zabývá právním postavením a členěním složek integrovaného záchranného systému v České republice. Jejich návazností na evropské a národní čísla tísňového volání, tedy na systém tísňových linek. Zaměřuje se na právní normy se správními delikty, pod ně spadajícími přestupky a neodmyslitelně i na trestné činy, související s tísňovým oznámením. Rozebírá možné protiprávní jednání volajícího a naznačuje možné následky nepřijetí tísňové výzvy od operátora linky tísňového volání. Aby protiprávní jednání bylo kompletní, nepostrádá předkládaná bakalářská práce správní delikty operátorů mobilních sítí, potažmo provozovatelů elektronických komunikací.

1 CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Zneužití linek tísňového volání je problém, který se stále více objevuje, díky dostupnosti a rozšíření volání, vlivem nástupu mobilních telefonů v posledním desetiletí.

Cílem práce je zprvu právně analyzovat systém tísňového volání v České republice. Poněvadž je Česká republika součástí Evropské unie, zaměří se okrajově předkládaná bakalářská práce na informace o systému tísňového volání v sousedních státech České republiky, tudíž se zmíní o systému tísňového volání v Evropské unii. Po právním definování rozdělení tísňových linek se práce zaměří na začlenění do integrovaného záchranného systému v České republice.

Předkládaná bakalářská práce se zaměří na národní číslo tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji, kterou spravuje Policie České republiky, Krajské ředitelství Jihomoravského kraje, Operační odbor, Integrované operační středisko se sídlem v Brně.

Dalším z cílů předkládané bakalářské práce je zjistit, tedy analyzovat, definovat a právně kvalifikovat protiprávní jednání spojené s příjmem tísňového oznámení. Tedy zaměřit se na obsah oznámení a z něj plynoucí podezření z přestupku či trestného činu. Dále definovat a právně kvalifikovat nejen protiprávní jednání oznamovatele, ale pohled i z druhé strany na možné protiprávní jednání operátora linky tísňového volání. Tedy pokud se budeme bavit o národním čísle tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji spravovanou Policií České republiky, tak na možné chování policisty mající znaky přestupku projednávané v kázeňském řízení. Lze zde i spatřovat podezření z trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby nebo maření úkolu úřední osoby z nedbalosti. V neposlední řadě nelze zapomenout i na provozovatele elektronických sítí a na jejich možné pochybení, například v nemožnosti se dovolat na linku tísňového volání, ve kterém lze spatřovat správní delikt spadající do kompetence Českého telekomunikačního úřadu.

Při zpracování práce bude autor čerpat z mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, zákonných norem českého práva, vyhlášek a závazných pokynů, které upravují nebo se zmiňují o tísňovém volání či tísňové výzvě a upravují tak postup složek integrovaného záchranného systému. Právní rozbor protiprávního jednání bude

proveden za užití zákona o přestupcích a trestního zákoníku. Dále analýzou a syntézou kvantitativních dat, statistikou Operačního odboru, Integrovaného operačního střediska Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje v Brně, kde je přijímána národní tísňová linka 158 z celého Jihomoravského kraje. Autor při zpracování práce bude využívat také nepostradatelné zdroje internetové databáze.

Při přípravě a procházení literatury autor narazil na zjištění, že se touto problematikou zajímají pouze právní normy, které toto upravují, dále pak reklamní či různé bezpečnostní prospekty nebo brožury, ale literárních zdrojů s touto tematikou je poskromnu, jejich výčet je uveden v seznamu použité literatury.

Vzhledem k několikaleté zkušenosti v oblasti praxe z národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji, předkládaná bakalářská práce nepostrádá také dílčí a zevšeobecňující závěry a praxeologické hledisko autora s příjmem, vyhodnocením a zpracováním tísňové výzvy.

2 POJEM A PRÁVNÍ ÚPRAVA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

V České republice, která se stala dne 1. května 2004 součástí Evropské unie je jako každé odvětví, tak i telefonování, zejména pak na linky tísňového volání upraveno zákonem. Tuto problematiku upravuje na základě práva Evropské unie – Evropského parlamentu a Rady – podmínky podnikání a výkon státní správy, včetně regulace trhu, v oblasti elektronických komunikací zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích ze dne 22. února 2005, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“).

Vymezení pojmů

Vymezení pojmů je upraveno v § 2 zákona o elektronických komunikacích, zde je výčet nejdůležitějších z nich:

- **účastníkem** – „každý, kdo uzavřel s podnikatelem poskytujícím veřejně dostupné služby elektronických komunikací smlouvu na poskytování těchto služeb“¹,
- **uživatel** - „každý, kdo využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací“²,
- **koncovým uživatelem** – „uživatel, který nezajišťuje veřejné komunikační síť nebo veřejně dostupné služby elektronických komunikací“³,
- **spotřebitelem** – „každá fyzická osoba, která využívá nebo žádá veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro účely mimo rámec její podnikatelské činnosti“⁴,
- **operátorem** – „podnikatel, který zajišťuje nebo je oprávněn zajišťovat veřejnou komunikační síť nebo přiřazené prostředky“⁵,

¹ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

² VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

³ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

⁴ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

⁵ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

- **veřejnou komunikační sítí** – „sít' elektronických komunikací, která slouží zcela nebo převážně k poskytování veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, a která podporuje přenos informací mezi koncovými body sítě, nebo sít' elektronických komunikací, jejímž prostřednictvím je poskytována služba šíření rozhlasového a televizního vysílání“⁶,
- **veřejnou telefonní sítí** – „sít' elektronických komunikací, která slouží k poskytování veřejně dostupných telefonních služeb a která umožňuje mezi koncovými body sítě přenos mluvené řeči, jakož i jiných forem komunikace, jako je faksimilní a datový přenos“⁷,
- **veřejně dostupnou službou elektronických komunikací** – „služba elektronických komunikací, z jejíhož využívání není nikdo předem vyloučen“⁸,
- **veřejně dostupnou telefonní službou** – „veřejně dostupná služba elektronických komunikací umožňující přímo nebo nepřímou uskutečňování národních nebo mezinárodních volání“⁹,
- **voláním** – „spojení uskutečněné prostřednictvím veřejně dostupné služby elektronických komunikací, které umožňuje obousměrnou hlasovou komunikaci“¹⁰,
- **neúspěšným pokusem o volání** – „se rozumí takové volání, které bylo úspěšně spojeno, ale zůstalo bez odezvy nebo došlo k zásahu právnické nebo fyzické osoby zajišťující veřejnou komunikační sít' nebo poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací“¹¹,

⁶ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 39.

⁷ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 40.

⁸ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 40.

⁹ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 40.

¹⁰ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 41.

¹¹ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 41.

- **integritou sítě** – „funkčnost a provozuschopnost propojených sítí elektronických komunikací, ochrana těchto sítí vůči poruchám způsobeným elektromagnetickým rušením nebo provozním zatížením“¹²,
- **regulací** – „usměrňování komunikačních činností a vztahů za účelem dosažení a udržení konkurenčního prostředí, ochrany trhu elektronických komunikací, včetně ochrany uživatelů služeb elektronických komunikací, vydáváním rozhodnutí, opatření obecné povahy a stanovisek podle tohoto zákona a v jeho mezích“¹³,
- **porušením ochrany osobních údajů** – „porušení bezpečnosti, které vede k neoprávněnému přístupu nebo k neoprávněné nebo nahodilé změně, zničení, vyzrazení či ztrátě osobních údajů zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupné služby elektronických komunikací.“¹⁴

2.1 Český telekomunikační úřad

Česká republika zřídila nový regulační úřad, Český telekomunikační úřad jako ústřední správní úřad pro výkon státní správy ve věcech stanovených zákonem o elektronických komunikacích, včetně regulace trhu a stanovování podmínek pro podnikání v oblasti elektronických komunikací a poštovních služeb. Sídlem Českého telekomunikačního úřadu je Praha. Český telekomunikační úřad je účetní jednotkou, má samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu České republiky.¹⁵

Podle evropského předpisového rámce elektronických komunikací musí být státní regulační úřad nezávislý na všech komerčních nebo jiných přenesených zájmech a dostatečně vybaven všemi pravomocemi podle tohoto předpisového rámce.¹⁶

¹² VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 41.

¹³ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 41.

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1331-1332.

¹⁵ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 51.

¹⁶ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 51.

Český telekomunikační úřad dále provádí regulaci komunikačních činností, mezi které patří zejména:

- zajišťování sítí elektronických komunikací,
- poskytování služeb elektronických komunikací,
- provozování přístrojů.

Zajišťování veřejné komunikační sítě, poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací a zajišťování sítí elektronických komunikací pro účely bezpečnosti státu se uskutečňují ve veřejném zájmu.¹⁷

Předmětem podnikání v elektronických komunikacích je zajišťování veřejných komunikačních sítí a poskytování služeb elektronických komunikací. Podnikat v elektronických komunikacích na území České republiky mohou za podmínek stanovených zákonem o elektronických komunikacích fyzické a právnické osoby, které splňují obecné podmínky.¹⁸

Český telekomunikační úřad vykonává k zajištění správy a účelného využívání rádiových kmitočtů správu rádiového spektra, která je v souladu s harmonizačními záměry Evropské unie. Rádiovým spektrem se rozumí elektromagnetické vlny o kmitočtu od 9 kHz do 3 000 GHz šířené prostorem bez zvláštního vedení.¹⁹

Správou rádiového spektra se rozumí sestavování návrhu plánu přidělení kmitočtových pásem (národní kmitočtová tabulka) a jeho změn, sestavování plánu využití rádiového spektra, udělování individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, udělování přidělu rádiových kmitočtů, udělování souhlasu k převodu přidělu rádiových kmitočtů nebo jeho části, přidělování volacích značek a identifikačních čísel

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1333.

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1333.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1336.

a kódů, koordinace rádiových kmitočtů a kmitočtových pásem a kontrola využívání rádiového spektra. Český telekomunikační úřad v rámci správy rádiového spektra odpovídá za jeho účelné využití.²⁰

Využíváním rádiových kmitočtů se rozumí jejich používání pro radiokomunikační službu nebo k zajišťování sítě elektronických komunikací, jejímž prostřednictvím jsou poskytovány služby elektronických komunikací nebo radiokomunikační služby.²¹

Využívání rádiových kmitočtů musí probíhat v souladu se zákonem, plánem přidělení kmitočtových pásem (národní kmitočtová tabulka), plánem využití rádiového spektra, přidělem rádiových kmitočtů, individuálním oprávněním k využívání rádiových kmitočtů a krátkodobým oprávněním k využívání rádiových kmitočtů, popřípadě všeobecným oprávněním.²²

Pro účely výkonu správy rádiového spektra a státní kontroly elektronických komunikací, vyhledávání a odstraňování zdrojů rušení rádiových kmitočtů a pro kontrolu a vyhodnocení plnění podmínek, které byly uloženy držiteli přidělu rádiových kmitočtů podle § 22 zákona o elektronických komunikacích ve výběrovém řízení podle § 21 téhož zákona, Český telekomunikační úřad vede databázi přidělených rádiových kmitočtů s informacemi zejména o číslech rozhodnutí, kterými byly rádiové kmitočty přiděleny a době, na kterou byly přiděleny. Databáze je veřejně přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup. Veřejný přístup není k údajům o osobě držitele individuálního oprávnění k využívání rádiových kmitočtů podle § 18 zákona o elektronických komunikacích a o rádiových kmitočtech přidělených:²³

- Ministerstvu vnitra pro účely bezpečnosti státu,
- Úřadu pro zahraniční styky a informace,

²⁰ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 100-105.

²¹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1336.

²² ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1336.

²³ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 117-118.

- Policii České republiky pro účely bezpečnosti státu,
- Bezpečnostní informační službě,
- Vězeňské službě a justiční stráží České republiky,
- Hasičskému záchrannému sboru České republiky,
- Záchrané zdravotní službě,
- Celním orgánům,
- Ministerstvu obrany pro vojenské účely.

Český telekomunikační úřad je povinen provádět systematické monitorování efektivního využívání rádiového spektra držiteli individuálních oprávnění k využívání rádiových kmitočtů podle § 18 zákona o elektronických komunikacích a systematické monitorování dodržování závazků vyplývajících držitelům přidělu rádiových kmitočtů z výběrových řízení podle § 21 téhož zákona. Za tím účelem je oprávněn shromažďovat příslušné údaje od dotčených držitelů individuálních oprávnění k využívání rádiových kmitočtů, kontrolovat věrohodnost poskytnutých údajů, vyhodnocovat plnění podmínek, které byly uloženy držiteli přidělu rádiových kmitočtů podle § 22 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích ve výběrovém řízení podle § 21 téhož zákona.²⁴

2.2 Kmitočtový plán

V souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví vyhláškou plán přidělení kmitočtových pásem - národní kmitočtovou tabulku. Pro potřeby obrany a bezpečnosti státu jsou vyhrazeny části kmitočtového spektra a jsou ve správě Ministerstva obrany. Tímto způsobem jsou zajištěny potřeby obrany. Za účelem obrany České republiky je rozdělení kmitočtového spektra realizováno v součinnosti s Ministerstvem obrany.²⁵

Český telekomunikační úřad může v plánu využití rádiového spektra zakázat poskytování služby elektronických komunikací v konkrétním kmitočtovém pásmu, a to

²⁴ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1336.

²⁵ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 106.

pouze v případě, jsou-li v daném kmitočtovém pásmu provozovány služby, které slouží k ochraně života a zdraví.²⁶

Český telekomunikační úřad vykonává k zajištění správy a účelného využívání čísel, číselných řad a kódů, adres a jmen, s výjimkou internetových adres, (dále jen "čísla") správu čísel pro sítě a služby elektronických komunikací, která je v souladu s harmonizačními záměry Evropské unie.²⁷

Správou čísel se rozumí sestavování číslovacích plánů, pravidel pro tvorbu adres a jmen s výjimkou internetových adres (dále jen "číslovací plány") a provádění jejich změn, udělování, provádění změn a odnímání oprávnění k využívání čísel, evidence a kontrola jejich využívání.²⁸

Český telekomunikační úřad vede databázi přidělených čísel, která obsahuje alespoň čísla rozhodnutí, kterými byla čísla přidělena a dobu, na kterou byla přidělena. Databáze je veřejně přístupná způsobem umožňujícím dálkový přístup.²⁹

2.3 Číslovací plán

Číslovací plány, v souladu se závazky České republiky vyplývajícími z mezinárodní smlouvy nebo z členství v mezinárodních organizacích, obsahují pravidla pro tvorbu a využívání čísel, včetně evropských harmonizovaných čísel (Rozhodnutí Komise 2007/116/ES ze dne 15. února 2007 o vyhrazení vnitrostátního číselného rozsahu pro harmonizovaná čísla harmonizovaných služeb se sociální hodnotou.), pro veřejně dostupné služby elektronických komunikací poskytované prostřednictvím

²⁶ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1337.

²⁷ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1344.

²⁸ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1344.

²⁹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1345.

sítí elektronických komunikací. Číslovací plány dále určují výjimky z povinnosti přenositelnosti telefonních čísel dle § 34 zákona o elektronických komunikacích.³⁰

Držitel oprávnění k využívání čísel je povinen při změně číslovacího plánu provést na své náklady technické úpravy vyplývající z této změny. Účastník nebo uživatel nemá nárok na úhradu výdajů nebo případnou náhradu škody, která mu může vzniknout při změně čísla v důsledku změny číslovacího plánu.³¹

Číslovací plány stanoví prováděcí právní předpis. Jedná se o vyhlášku Ministerstva informatiky č. 117/2007 Sb., o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „číslovací plán“).

Čísla z číslovacího plánu lze využívat jen na základě oprávnění k využívání čísel podle § 32 zákona o elektronických komunikacích, které uděluje Český telekomunikační úřad, nevyplývá-li z práva Evropské unie něco jiného nebo pokud oprávnění k využívání čísel neuděluje Mezinárodní telekomunikační unie (doporučení Mezinárodní telekomunikační unie E.169 a E.152). Český telekomunikační úřad rozhoduje o udělení oprávnění k využívání čísel tak, aby byla poskytnuta odpovídající čísla pro všechny veřejné i neveřejné komunikační sítě a veřejně dostupné služby elektronických komunikací.³²

Český telekomunikační úřad rozhodne o udělení oprávnění k využívání čísel kterémukoli podnikateli zajišťujícímu veřejnou komunikační síť nebo poskytujícímu veřejně dostupnou službu elektronických komunikací podle všeobecného oprávnění, anebo užívajícímu tuto síť nebo službu v souladu s podmínkami zajišťujícími účelné využívání čísel a to na základě jeho žádosti podané Českému telekomunikačnímu úřadu. V případě oprávnění k využívání čísel připojených k neveřejným komunikačním sítím

³⁰ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1345.

³¹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1345.

³² ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1345.

je Český telekomunikační úřad oprávněn udělit toto oprávnění i právnické osobě, která není podnikatelem podle věty první. V případě evropských harmonizovaných čísel Český telekomunikační úřad rozhodne o udělení oprávnění podnikateli zajišťujícímu veřejnou komunikační síť nebo poskytujícímu veřejně dostupnou službu elektronických komunikací, nebo též nepodnikající právnické osobě, jejíž činnost odpovídá účelu, pro který jsou tato čísla vyhrazena.³³

2.1 Předmět úpravy číslovacího plánu

Touto vyhláškou se stanoví číslovací plány veřejných telefonních sítí, veřejných datových sítí, síťových směrovacích čísel, signalizačních bodů veřejných komunikačních sítí se signalizačním systémem č. 7, čísel identifikujících vydavatele mezinárodních telekomunikačních platebních karet a vydavatele identifikačních účastnických karet a číslovací plán mnemotechnických adres veřejných administračních managementových domén pro systém zprostředkování zpráv. Managementové domény jsou soubory systémů zprostředkování zpráv poskytované poskytovateli služeb a patří do skupiny telematických služeb definovaných v doporučeních ITU-T v sérii F.³⁴

Číslovací plány podle předchozího odstavce obsahují pravidla pro tvorbu a využívání čísel, kódů, identifikátorů, adres a jmen pro adresování a číslování koncových bodů veřejných komunikačních sítí určených pro přístup ke službám elektronických komunikací a k neveřejným komunikačním sítím a dále pravidla pro tvorbu a využívání čísel identifikujících vydavatele mezinárodních telekomunikačních platebních karet a vydavatele identifikačních účastnických karet.³⁵

Číslovací plán veřejných telefonních sítí stanovuje číslování služeb, adresy koncových bodů veřejných telefonních sítí a koncových bodů veřejných komunikačních

³³ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1346.

³⁴ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1358.

³⁵ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1358.

sítí, určených pro přenos hlasu, podle doporučení CEPT/ECTRA REC(98)03 a doporučení CEPT/ECTRA REC(98)04 mezinárodní organizace CEPT (Conférence Européenne des Administrations des Postes et des Télécommunications - Evropská konference poštovních a telekomunikačních správ). Telefonním číslem podle tohoto číslovacího plánu se rozumí národní (významové) číslo v národním formátu podle doporučení CEPT/ECTRA REC(98)04.³⁶

2.2 Zkrácené telefonní číslo

Zkrácené telefonní číslo stanovuje adresu koncových bodů sítí pro přístup ke službě poskytované prostřednictvím těchto sítí. Zkrácené telefonní číslo se skládá z přístupového kódu ke službě a doplňkových číslic. Přístupový kód ke službě určuje charakter služby nebo skupiny služeb. Zkrácená telefonní čísla jsou uvedena v příloze č. 1, která je nedílnou součástí číslovacího plánu.³⁷

Zkrácená telefonní čísla se přidělují podle charakteru služby uvedeného ve zmiňované příloze č. 1 číslovacího plánu a v počtu uvedeném v žádosti o udělení oprávnění k využívání čísel.³⁸

Přístup k těmto telefonním číslům je zcela bezplatný z pevných telefonních linek, mobilních telefonů i z veřejných telefonních automatů, což je upraveno v § 42 odst. 2, písm. b) zákona o elektronických komunikacích.

Mezi zkrácená telefonní čísla patří i čísla tísňového volání dle § 33 zákona o elektronických komunikacích. Zkrácená telefonní čísla a tedy i čísla tísňového volání jsou uvedena v číslovacím plánu. Výběr těchto čísel je pro přehlednost rozdělen

³⁶ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1358.

³⁷ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1359.

³⁸ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1359.

a uveden dle posloupnosti v následujících tabulkách č. 1 a č. 2., tabulka č. 3 je uvedena jen pro úplnost.

Tabulka č. 1 vyznačuje postavení jednotného evropského čísla tísňového volání linky 112 mezi ostatními zkrácenými čísly. O historii tohoto čísla, důvodu zavedení a dalších skutečnostech se autor více rozepisuje v následující podkapitole o jednotném evropském čísle tísňového volání lince 112.

Tabulka č. 1: Zkrácená telefonní čísla pro přístup ke službám s kódem SAC = 11.³⁹

110 až 111	Rezerva
112	Jednotné evropské číslo tísňového volání
113 až 114	Rezerva
1150 až 1159	Informace o národním a mezinárodním telekomunikačním provozu
116000 až 116111	Evropská harmonizovaná čísla
116112	Rezerva
116113 až 116999	Evropská harmonizovaná čísla
117	Rezerva
1180 až 1189	Informace o národních a mezinárodních telefonních číslech účastníků
119	Rezerva

Rezervy slouží například k testovacímu provozu tísňových linek, při zavádění nových technologií. Například nyní u Policie České republiky, dochází na poli softwaru a hardwaru k zavádění nové technologie, která odpovídá požadavkům Evropské unie a je rovněž i z těchto prostředků částečně hrazena. K tomuto účelu je nyní číslo 168 vyhrazeno pro testovací provoz Policie České republiky, Krajského ředitelství Jihomoravského kraje, Operačního odboru, Integrovaného operačního střediska v Brně.

³⁹ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1364.

V tabulce č. 2 jsou uvedena, zpřehledněna a rozdělena národní čísla tísňového volání počínaje tísňovou linkou Hasičského záchranného sboru 150 a konče tísňovou linkou Policie České republiky 158. Jsou zde uvedeny i rezervy, které nejsou zatím nikomu přiděleny, ale pravděpodobnost, že by se v budoucnu tato čísla obsadila, je velmi malá.

Tabulka č. 2: Zkrácená telefonní čísla pro přístup ke službám s kódem SAC=15.⁴⁰

150	Hasičský záchranný sbor – číslo je národním číslem tísňového volání
151	Rezerva pro národní tísňové volání
152	Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru - <i>číslo je určeno pro testování, nezveřejňuje se v telefonním seznamu</i>
153	Rezerva pro dopravní tísňové volání
154	Rezerva pro národní tísňové volání
155	Zdravotní záchranná služba - číslo je národním číslem tísňového volání
156	Obecní policie - číslo je národním číslem tísňového volání
157	Rezerva pro národní tísňové volání
158	Policie České republiky - číslo je národním číslem tísňového volání
159	Rezerva pro národní tísňové volání

Tabulka č. 3 se zaměřuje na číslo 911, které slouží jako tísňové číslo Spojených států amerických, Kanady a dalších států.

⁴⁰ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1365 – 1366.

Tabulka č. 3: Přístupové kódy k síti elektronických komunikací – výběr.⁴¹

911 až 919	Rezerva pro veřejné komunikační sítě určené pro přenos hlasu prostřednictvím internetového protokolu
------------	--

Málo známá je skutečnost, že i když v České republice oficiálně telefonní číslo 911 neexistuje (v číslovacím plánu je vedeno jako rezerva pro veřejné komunikační sítě určené pro přenos hlasu prostřednictvím internetového protokolu), lze se tedy po vytočení tohoto třímístného čísla z mobilního telefonu dovolat na evropské číslo tísňového volání linku 112. Je to dáno tím, že většina mobilních telefonů dokáže automaticky rozpoznat čísla tísňových volání. Mobilní telefon tedy pozná, že volající chce volat tísňové volání. Dojde tedy v České republice a nejen v České republice, ale v celé Evropské unii u těchto zařízení při zadání čísla 911 ke spojení na telefonní centrum jednotného evropského čísla tísňového volání linky 112. Opačně to funguje také, tudíž pokud volající na kontinentu Severní Ameriky vytočí číslo 112 z mobilního telefonu, je automaticky přeměřován na linku tísňového volání 911.

⁴¹ ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 10. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2007, částka 43, s. 1368.

3 ROZDĚLENÍ LINEK TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

V zákoně o elektronických komunikacích se v § 33 upravuje přístup k jednotnému evropskému číslu tísňového volání a národním číslům tísňových volání:

„Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro originaci (vznik volání) národních volání je povinen umožnit všem svým koncovým uživatelům, včetně uživatelů veřejných telefonních automatů, volání, které je bezplatné a které nevyžaduje použití jakéhokoliv platebního prostředku, na čísla tísňového volání. Čísla tísňového volání jsou jednotné evropské číslo tísňového volání (112) a národní čísla tísňového volání stanovená v číslovacím plánu. Čísla tísňového volání slouží k oznámení událostí v případech, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek.“⁴²

V souladu s harmonizačními požadavky práva Evropského společenství toto ustanovení stanoví pravidla pro uskutečňování tísňového volání na číslo 112 a vnitrostátní čísla tísňového volání. Současně upravuje povinnost předávat informace institucím zasahujícím v případě tísňové situace o tom, kde se nalézá volající. Pro uživatele je důležité, aby byla zajištěna stálá možnost volat bezplatně na čísla tísňového volání, zejména na jednotné evropské číslo tísňového volání 112 z libovolného telefonního přístroje, včetně veřejných telefonních automatů, bez použití jakýchkoliv platebních prostředků. S tímto souvisí potřeba odpovídající informovanosti o existenci čísla tísňového volání 112 na evropské úrovni, zvláště při cestách občanů do jiných členských států Evropské unie. Česká republika tímto ustanovením přijímá nezbytná organizační opatření, která souvisí s vnitrostátní organizací záchranných systémů, s cílem zajistit, aby volání na toto číslo byla přiměřeně zodpovězena a řešena.⁴³

Bezplatné volání na čísla tísňového volání je upraveno v § 42 odst. 2, písm. b) zákona o elektronických komunikacích, kdy veřejné telefonní automaty a jiné obdobné technické prostředky umožňující přístup k veřejně dostupné telefonní službě musí

⁴² ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1346.

⁴³ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 154.

poskytovatel univerzální služby zabezpečovat pro bezplatný přístup koncových uživatelů, zejména pak k číslům tísňových volání bez nutnosti použití platebních prostředků.⁴⁴

Držitelé oprávnění k využívání čísel jsou povinni platit poplatky za právo využívat čísla. Nezpouplatňuje se dle § 34 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích využívání čísel tísňového volání.⁴⁵

V České republice se tísňové linky dělí do dvou skupin

- 1. jednotné evropské číslo tísňového volání (112)**
- 2. národní čísla tísňového volání (150, 155, 156, 158)**

Další přesná systematizace čísel je upravena v číslovacím plánu, který provádí zákon o elektronických komunikacích.

Evropské číslo tísňového volání je linka 112, která vznikla díky Evropské unii a zjednodušuje tak tísňové volání pro občany cestující po celé Evropě včetně České republiky. Druhá skupina tísňových linek jsou národní čísla tísňového volání linek 150, 155, 156 a 158, která jsou v České republice používána již od druhé poloviny minulého století (s výjimkou čísla 156, které bylo zavedeno po roce 1992), jsou zde zakořeněna a často používána. Jejich zrušení a využívání jen jednoho jednotného evropského čísla tísňového volání by bylo velmi neefektivní.

Pokud se volající omylem či neznalostí dovolá například místo zdravotnické záchranné služby na policii, lze mezi jednotlivými tísňovými linkami samozřejmě kdykoliv hovor přepojit nebo spojit do konferenčního hovoru.

Pokud se volající dovolá na evropské číslo tísňového volání linku 112, je vyslechnut, popis problému je zapsán do elektronické podoby (datová věta) a společně s hovorem přepojen – přeposlán na policii či zdravotnickou záchrannou službu. Bohužel v opačném případě datové věty nefungují, tudíž pokud volající žádá hasiče a dovolal se na policii či zdravotnickou záchrannou službu, je pouze přepojen,

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1349.

⁴⁵ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 162.

datová věta se neposílá. Do datových vět z linky evropského čísla tísňového volání na ostatní národní čísla tísňového volání, které jsou přeposlány již operátoři evropského čísla tísňového volání doplňující informaci sice zapíší, ale tato informace se již nepřeošle. Tento problém nastává i mezi zdravotnickou záchrannou službou v jiném kraji. V rámci policie tento problém není, díky propracovanému systému (DISPEČER – MAJÁK 158) lze komunikovat obousměrně mezi všemi složkami policie zapojené v tomto systému.

3.1 Jednotné evropské číslo tísňového volání 112

V roce 1991 Rada Evropských společenství vydala rozhodnutí č. 91/396/EEC ze dne 29. července 1991 o zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání. Stalo se tak především z důvodu usnadnění komunikace s tísňovými službami v rámci celé Evropské unie, protože došlo k výraznému nárůstu soukromých i služebních cest v rámci Evropy. Každý stát do té doby používal svá vlastní národní tísňová čísla, která cizinec mnohdy nezná a při zavolání má většinou jazykové problémy. Na uvedeném čísle musí být zabezpečeno, že zpráva o mimořádné události bude přijata a bude zabezpečena příslušná reakce. Způsob zabezpečení a odbavení má být upraven tak, aby nejlépe odpovídal národní organizaci nouzových systémů.⁴⁶

Povinnost zavést jednotné evropské telefonní číslo tísňového volání byla uložena všem členským státům s tím, že do konce roku 1996 musí být ve všech státech plně funkční. Pro přístup k tomuto tísňovému volání bylo stanoveno telefonní číslo 112.⁴⁷

V souvislosti se snahou České republiky zapojit se do evropského integračního procesu byly také v České republice zahájeny kroky k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání jako jedné z podmínek členství v Evropské unii. Na základě

⁴⁶ Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

⁴⁷ Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu proto bylo uvolněno telefonní číslo 112, na kterém byla do roku 1998 provozována služba „Informace o přesném čase“.⁴⁸

Realizace zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání 112 v České republice proběhla na základě usnesení vlády České republiky ze dne 3. dubna 2002 č. 350 + P o změně usnesení vlády z 19. dubna 2000 č. 391, k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání - 112 v České republice. Bylo vybudováno 14 telefonních center tísňového volání, na úrovni krajů, zřízených u krajských operačních a informačních středisek Hasičských záchranných sborů krajů.⁴⁹

Dle tohoto usnesení vlády se rozumí zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání - 112 vytvoření nezbytných technických provozních a organizačních podmínek a opatření k tomu, aby byla vyřizována tísňová volání adekvátně s národní organizací integrovaného záchranného systému a technickými možnostmi.⁵⁰

Pilotní projekt byl realizován na území Jihočeského kraje, testovací provoz byl ukončen v červnu 2004.⁵¹

⁴⁸ Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

⁴⁹ ČESKO. VLÁDA. Usnesení vlády České republiky ze dne 3. dubna 2002 č. 350 + P o změně usnesení vlády z 19. dubna 2000 č. 391, k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání - 112 v České republice. In. *Věstník vlády, Česká republika*. 2002.

⁵⁰ ČESKO. VLÁDA. Usnesení vlády České republiky ze dne 3. dubna 2002 č. 350 + P o změně usnesení vlády z 19. dubna 2000 č. 391, k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání - 112 v České republice. In. *Věstník vlády, Česká republika*. 2002.

⁵¹ Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

Technologie telefonních center tísňového volání 112 propojuje základní složky Integrovaného záchranného systému. Mezi tři základní složky integrovaného záchranného systému, které jsou uvedeny v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o integrovaném záchranném systému“) neodmyslitelně patří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Tímto propojením výše uvedených složek umožňuje rychlé vyhodnocení vzniklé situace a okamžitou reakci. Moderní softwarové vybavení přitom umožňuje například identifikovat adresu volajícího z pevné sítě nebo určit polohu mobilního telefonu. Telefonní centra evropského čísla tísňového volání 112 jsou v rámci České republiky navzájem hlasově a datově propojena a jsou vzájemně plně zastupitelná. V případě přetížení nebo výpadku v jednom kraji jsou hovory automaticky přesměrovány na další telefonní centra tísňového volání 112 v druhém kraji, aniž by to volající poznal na rychlosti nebo kvalitě odbavení. Je zde tak garance, že se občan vždy dovolá. Například může dojít k tomu, že občan volající z Brna na linku 112 bude přepojen do pardubického centra evropského čísla tísňového volání linky 112. Toto přesměrování funguje pouze u evropského čísla tísňového volání 112, u ostatních národních tísňových linek k přesměrovávání nedochází.⁵²

Operátoři telefonních center evropského čísla tísňového volání 112 jsou schopni odbavovat tísňové hovory nejen v češtině, ale rovněž v angličtině nebo němčině. K dispozici mají také softwarovou podporu pro další světové jazyky. Vzhledem k těmto výhodám jsou do technologie telefonních center evropského čísla tísňového volání 112

⁵² Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2012-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

směřovány také tísňové hovory na telefonní číslo národního tísňového volání 150 ve většině krajů.⁵³

Samozřejmostí je, tak jako na každou tísňovou linku, tak i na linku evropského čísla tísňového volání 112, že se lze dovolat zdarma z kteréhokoliv telefonního přístroje. Toto spojení je v síti prioritizováno a službu lze aktivovat, i bez vložené SIM karty a dokonce i bez zadání PIN kódu! V případě absence signálu domovského operátora vytvoří telefon spojení prostřednictvím dostupné konkurenční sítě GSM. Podmínkou aktivace tísňové služby v síti je tedy jen dostupnost alespoň jedné sítě GSM a nabití baterie přístroje. Možností tedy je se dovolat na evropské číslo tísňového volání linku 112 z mobilního telefonu bez karty SIM, operátorovi se zobrazí identifikační číslo mobilního telefonu IMEI (z anglického termínu *International Mobile Equipment Identity*), na které se bohužel nelze dovolat zpět.⁵⁴

Historie čísla 112 sahá do počátku 20. století, kdy existovaly telefony bez tlačítek, čísla se vytáčela pomocí otočného číselníku. Nejbližce zarážce pak bylo číslo jedna. Myšlenka vzniku čísla 112 tedy byla, aby číslo bylo co nejjednodušší na vytočení a tudíž nejbližce zarážce. Aby člověk například zraněný, ve stresu nebo v situaci kdy jde o každou sekundu uměl přivolat pomoc. Ve Velké Británii fungovalo dlouhá léta jako nouzové číslo 999. Jenže se ukázalo, že tři stejná čísla vedle sebe jsou problém - lidé je často zadali omylem, případně se u starých telefonů stávalo, že došlo k chybě při vytáčení. Právě to vedlo Němce k tomu, aby změnili starší číslo 111, jímž se volala policie, na 110. A stejný argument platí i u čísla 112.⁵⁵

⁵³ Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02].]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.

⁵⁴ MAREK, Vlastimil. *Podivné číslo 112. Je mnohem zajímavější, než byste věřili* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04].

⁵⁵ MAREK, Vlastimil. *Podivné číslo 112. Je mnohem zajímavější, než byste věřili* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04].

Linka 112 má i svůj svátek. Svátečním dnem byl ne náhodou Evropskou komisí vybrán den 11. únor (11.2.). Od roku 2011 je tedy tento den památným dnem evropské linky tísňového volání 112.⁵⁶

3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky 150

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „Hasičský záchranný sbor“) je zřízen dle zákona č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Základním posláním Hasičského záchranného sboru je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech dle zákona o integrovaném záchranném systému. Hasičský záchranný sbor plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy (zákon o integrovaném záchranném systému, dále dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů „krizový zákon“ a dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o požární ochraně“). Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. Předmětem spolupráce je zejména stanovení práv a povinností při vzájemném poskytování pomoci a informací při mimořádných událostech, pokud tomu nebrání ustanovení jiných právních předpisů nebo povinnost mlčenlivosti.⁵⁷

Proces změn v úkolech a charakteru činnosti Hasičského záchranného sboru, který svůj současný název získal v roce 1995, vyvrcholil na přelomu tisíciletí, kdy byla rozšířena působnost Ministerstva vnitra o problematiku krizového řízení, civilního nouzového plánování, ochrany obyvatelstva a integrovaného záchranného systému. V souvislosti s tím byly Parlamentem České republiky projednány a schváleny nové zákony. Nová právní úprava, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2001, znamenala

⁵⁶ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3454.

zásadní změnu v postavení, působnosti a organizaci Hasičského záchranného sboru. V této souvislosti došlo také ke sloučení ředitelství Hasičského záchranného sboru s Hlavním úřadem civilní ochrany. Širokou oblast civilní ochrany tak dostali na starost hasiči, podobně jako tomu je i v některých dalších evropských státech.⁵⁸

Hasičský záchranný sbor v současnosti hraje stěžejní roli v přípravách státu na mimořádné události, ať se již jedná o hrozby terorismu, průmyslových havárií nebo živelních katastrof. Hasiči mají rovněž rozhodující podíl na provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Hasičský záchranný sbor je hlavním koordinátorem a jakousi páteří integrovaného záchranného systému, který v případě krize slučuje všechny záchranné složky.⁵⁹

Základní složky integrovaného záchranného systému zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území České republiky.⁶⁰

Z tohoto tedy plyne, že všechny složky integrovaného záchranného systému, mezi nimi i Hasičský záchranný sbor, jsou rozmístěny po celé České republice, pracují nepřetržitě 24 hodin, 7 dní v týdnu, 365 (366) dní v roce a jsou připraveny na oznámení, příjem a následnou reakci na tísňovou výzvu na svých národních číslech tísňového volání.

⁵⁸ Hasičský záchranný sbor ČR: Historie. *Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. 2010 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>>.

⁵⁹ Hasičský záchranný sbor ČR: Historie. *Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. 2010 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>>.

⁶⁰ ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3462.

Hasičský záchranný sbor v současnosti tvoří generální ředitelství, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, a dále pak:⁶¹

- 14 hasičských záchranných sborů krajů - **které přijímají tísňové volání na národní číslo tísňového volání linku 150, která je integrovaná s jednotným evropským číslem tísňového volání linkou 112,**
- Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku – Místku,
- Záchranný útvar Hasičského záchranného sboru České republiky (dislokace Hlučín a Zbiroh),
- součástí Hasičského záchranného sboru jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení:
 - Odborná učiliště požární ochrany (ve Frýdku-Místku, Brně, Chomutově a Borovanech),
 - Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč,
 - Technický ústav požární ochrany Praha,
 - Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc.

3.3 Zdravotnická záchranná služba 155

Zdravotnická záchranná služba je upravena v zákoně č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotnické záchranné službě“).

Tento zákon upravuje podmínky poskytování zdravotnické záchranné služby, práva a povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby, povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na zdravotnickou záchrannou službu, podmínky pro zajištění připravenosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí (dle zákona o integrovaném záchranném systému) a krizových situací

⁶¹ Hasičský záchranný sbor ČR: Historie. *Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. 2010 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasiccky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>>.

(dle krizového zákona) a výkon veřejné správy v oblasti zdravotnické záchranné služby.⁶²

Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou (dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů), v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy, není-li dále stanoveno jinak, poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života. Součástí zdravotnické záchranné služby jsou další činnosti stanovené tímto zákonem.⁶³

Zákon o zdravotnické záchranné službě upravuje pojem tísňová výzva. Kdy se tísňovou výzvou rozumí vyhodnocené volání na národní číslo tísňového volání 155 nebo výzva předaná operačním střediskem jiné složky integrovaného záchranného systému.⁶⁴

Zdravotnická záchranná služba zahrnuje mimo jiné tyto činnosti

- nepřetržitý kvalifikovaný bezodkladný příjem volání na národní číslo tísňového volání 155 a výzev předaných operačním střediskem jiné základní složky integrovaného záchranného systému (dále jen „tísňové volání“) operátorem zdravotnického operačního střediska nebo pomocného operačního střediska,⁶⁵
- vyhodnocování stupně naléhavosti tísňového volání, rozhodování o nejvhodnějším okamžitém řešení tísňové výzvy podle zdravotního stavu

⁶² ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839.

⁶³ ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839.

⁶⁴ ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839.

⁶⁵ ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839-4840.

pacienta, rozhodování o vyslání výjezdové skupiny, rozhodování o přesměrování výjezdové skupiny a operační řízení výjezdových skupin,⁶⁶

- poskytování instrukcí k zajištění první pomoci prostřednictvím sítě elektronických komunikací v případě, že je nezbytné poskytnout první pomoc do příjezdu výjezdové skupiny na místo události.⁶⁷

3.4 Obecní policie 156

Obecní (městské) policie jsou v podmínkách České republiky staronovým institutem. Tradice jejich činnosti byla rokem 1945 přerušena a obnovena byla až v roce 1990. Od této doby vzniklo a bylo činných více jak 500 těchto sborů, přičemž v dnešní době je to zhruba 350 činných obecních (městských) policií s více jak 7 000 pracovníky.⁶⁸

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Jejím hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce.⁶⁹

Rozhodně však nejde v žádném případě o nahrazení činností Policie České republiky.⁷⁰

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů převážně podle zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“):

- „přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,“⁷¹
- „dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,“⁷²

⁶⁶ ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839-4840.

⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839-4840.

⁶⁸ MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998, s. 7.

⁶⁹ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991*, částka 104, s. 2736.

⁷⁰ MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998, s. 9.

⁷¹ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991*, částka 104, s. 2736.

- „dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,“⁷³
- „se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,“⁷⁴
- „se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,“⁷⁵
- „se podílí na prevenci kriminality v obci,“⁷⁶
- „provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,“⁷⁷
- „odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,“⁷⁸
- „poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.“⁷⁹

Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném

⁷² ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷³ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁴ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁵ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁶ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁷ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁸ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁷⁹ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené podle zákona o obecní policii nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy. Obecní policie spolupracuje s Policií České republiky, státními orgány a orgány územních samosprávných celků.⁸⁰

Obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie. Z hlediska pravomocí však není mezi obecní a městskou policií žádný rozdíl. Rozdíl je pouze v názvu. Dále je-li hovořeno o obecní policii, rozumí se tím i městská policie.⁸¹

Obecní policii řídí starosta, pokud obecní zastupitelstvo nepověří řízením obecní policie jiného člena zastupitelstva. Na návrh zmíněných osob zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka, který splňuje podmínky stanovené zákonem o obecní policii.⁸²

Strážník může vykonávat oprávnění a povinnosti vyplývající z jeho zaměstnání pouze na území obce, která obecní policii zřídila a ke které je strážník v pracovním poměru.⁸³

Strážníci obecní policie spolupracují s komisemi, výbory a odbory i odděleními obecního úřadu, často i jako ohlašovatelé zjištěných přestupků či správních deliktů a osob z nich podezřelých v případech, kdy nejsou kompetentní je sami řešit. Obdobně spolupracuje obecní policie s Policií České republiky, například v případech, kdy přestupek nebo jeho řešení spadá do jejich kompetence, nebo například při odhalení podezření z trestného činu.⁸⁴

⁸⁰ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁸¹ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁸² ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁸³ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika. 1991, částka 104, s. 2736.*

⁸⁴ MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998, s. 45.

Ne v každé obci, kde byla zřízena obecní policie, je v provozu linka národního čísla tísňového volání 156. V některých spíše menších obcích strážníci obecní policie pracují jen v některé dny či některé hodiny, tudíž by zřízení a vedení této linky bylo neúčelné. V těchto případech má obecní policie normální telefonní číslo dané obce, často vedené na radnici, na které obecní policie pracuje. Ve větších městech, často velikosti okresních měst či větších, již národní číslo tísňového volání linka 156 zřízena je a funguje nepřetržitě.

3.5 Policie České republiky 158

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Vychází ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o policii“). Policie je bezpečnostním sborem v souladu se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníku bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. Policie plní úkoly bezpečnostního charakteru a vychází přitom z bezpečnostní politiky státu předkládané ministrem vnitra a schvalované vládou.⁸⁵

Působnost policie určuje především zákon o policii, nicméně není vyloučeno, že ji bude upravovat i jiný právní předpis. Může jít jednak o přímo použitelný předpis Evropské unie nebo o mezinárodní smlouvu, která je součástí právního pořádku České republiky. Tyto poté mají samozřejmě aplikační přednost před zákonem. Mezi takové mezinárodní smlouvy patří smlouvy o policejní spolupráci – například příhraniční pronásledování.⁸⁶

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) a další

⁸⁵ HRUDKA, Josef a David ZÁMEK. *Organizace a činnost policejních služeb: stav k 1.1.2012*. Praha: Police history, 2012, s. 11-13.

⁸⁶ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 66.

úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami.⁸⁷

Mezi další úkoly policie patří spolupráce. Policie při plnění svých úkolů spolupracuje s ozbrojenými silami, bezpečnostními sbory a dalšími orgány veřejné správy, jakož i s právníky a fyzickými osobami. V rámci spolupráce policie zejména upozorňuje orgány a osoby výše uvedené na skutečnosti, které se dotýkají jejich činnosti a mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, pokud zákon o policii nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.⁸⁸

Vedle běžného plnění výše uvedených úkolů plní policie jako jeden z nejvýznamnějších výkonných prvků bezpečnostního systému a základní složka integrovaného záchranného systému i úkoly související s řešením mimořádných událostí a krizových situací. Vzhledem k charakteru těchto situací, ke kterým dochází většinou neočekávaně, nepravidelně a současně představují nadstandardní bezpečnostní riziko, jehož řešení vyžaduje poměrně komplikovanou koordinaci a nasazení rozsáhlých prostředků, je nezbytné se na ně systematicky a průběžně připravovat.⁸⁹

Samozřejmostí je tedy spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Policie je podřízena Ministerstvu vnitra, tvoří ji útvary

- Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem,⁹⁰
- útvary policie s celostátní působností,⁹¹
- krajská ředitelství policie,⁹²

⁸⁷ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086.

⁸⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 102-103.

⁸⁹ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 117.

⁹⁰ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086.

⁹¹ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086.

- útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.⁹³

Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem má sídlo v hlavním městě Praze a je útvarem plnicím především strategickou, koordinační, metodickou, kontrolní a řídicí funkci.⁹⁴

Útvary policie s celostátní (celorepublikovou) působností jsou útvary specializované, které zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra. Řada z nich vznikla jako adekvátní reakce na nové trendy kriminality. Tyto útvary řídí policejní prezidium, a přestože je řada z nich nazvána jako služby (i jako ředitelství), jedná se o útvary policie s celostátní působností.⁹⁵

Krajských ředitelství se zřídilo celkem 14, jejichž názvy a sídla jsou uvedeny v příloze zákona o policii. V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství. Územní obvod krajského ředitelství je shodný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku.⁹⁶

V policii jsou zřízena operační střediska

- Integrovaná operační střediska na úrovni krajů,⁹⁷
- operační středisko operačního odboru Policejního prezidia České republiky,⁹⁸

⁹² ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086.

⁹³ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086.

⁹⁴ HRUDKA, Josef a David ZÁMEK. *Organizace a činnost policejních služeb: stav k 1.1.2012*. Praha: Police history, 2012, s. 29.

⁹⁵ HRUDKA, Josef a David ZÁMEK. *Organizace a činnost policejních služeb: stav k 1.1.2012*. Praha: Police history, 2012, 233 s. 30.

⁹⁶ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2008*, částka 91, s. 4086-4087.

⁹⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 2.

⁹⁸ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 2.

- operační střediska (odborní skupiny) útvarů policie s celostátní působností.⁹⁹

Operační střediska se řídí Závazným pokynem policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích, ve znění pozdějších předpisů, kdy tímto předpisem je upraven jednotný výkon služby a činnost příslušníků a zaměstnanců policie v nich zařazených.

Operačním střediskem – „*se rozumí pracoviště zajišťující nepřetržitě jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů policie (operační činnost) na vymezeném území.*“¹⁰⁰

Integrovaným operačním střediskem – „*se rozumí pracoviště integrované organizačně, materiálně a personálně v rámci operačního odboru krajského ředitelství policie.*“¹⁰¹

Základní úkoly operačního střediska

- poskytuje potřebný servis příslušníkům policie ve výkonu služby v souvislosti s plněním jejich služebních úkolů spočívající zejména v koordinaci a řízení sil a prostředků při policejních akcích, policejních a bezpečnostních opatřeních, v zajištění spolupráce s dalšími útvary policie a dalšími subjekty,¹⁰²
- opatřuje a soustřeďuje v potřebném rozsahu informace o událostech pro rozhodování vedoucích policistů a o opatřeních přijatých k řešení bezpečnostní situace; soustředěné informace hodnotí, zajišťuje jejich upřesnění či doplnění a předává je příslušným vedoucím policistům

⁹⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 2.*

¹⁰⁰ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 1.*

¹⁰¹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 1.*

¹⁰² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 2.*

současně s informací o dosud provedených opatřeních nebo návrhem na řešení nastalé události,¹⁰³

- plní úkoly hlásné služby; zejména pak zajišťuje informace formou předběžných hlášení,¹⁰⁴
- vede přehled o policejních silách a prostředcích, které má k dispozici na operační den,¹⁰⁵
- k plnění svých úkolů využívá integrovaný komunikační a řídicí systém Dispečer-Maják 158,¹⁰⁶
- zajišťuje výdej dat z evidencí v případech, kdy je nelze získat prostřednictvím dozorčí služby nebo lustračního pracoviště nebo v případě technických problémů či jiných objektivních potíží; při provádění dotazů pro jiné příjemce označuje pro výdej dat pouze ty evidence, které jsou pro splnění úkolu příjemcem požadovány,¹⁰⁷
- spolupodílí se na dopravním zpravodajství,¹⁰⁸
- zabezpečuje sledování kamerového systému, technického zařízení zajišťujícího plnění úkolů podle zákona o policii; obrazové informace vyhodnocuje a záznamy archivuje,¹⁰⁹

¹⁰³ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 2-3.

¹⁰⁴ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

¹⁰⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

¹⁰⁶ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

¹⁰⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

¹⁰⁸ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

¹⁰⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 3.

- zajišťuje pomocí spojovací, záznamové a výpočetní techniky přenos neутajovaných informací a nepřetržité spojení s ostatními útvary policie s využitím faxového provozu, sítě Internet, elektronické pošty v síti Intranet a Internet,¹¹⁰
- zajišťuje nepřetržitou obsluhu informačních a komunikačních systémů nakládajících s utajovanými informacemi,¹¹¹
- obsluhuje digitální radiové sítě Pegas – Matra v rámci své působnosti a opatření při vyslání signálu nouze terminálem systému; přebírá informace o jeho poruše, ztrátě terminálu a žádosti o změnu provozního uspořádání; o těchto stavech neprodleně vyrozumívá určená pracoviště nebo pracovníky zajišťující provozuschopnost nainstalované techniky.¹¹²

Kromě základních výše uvedených úkolů uvedených v čl. 4 odst. 1 Závazného pokynu policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích, ve znění pozdějších předpisů plní operační středisko dále tyto úkoly, kdy zejména:

- spravují národní číslo tísňového volání 158 na vlastním území a spolupracují se správcem jednotného evropského čísla tísňového volání 112,¹¹³
- přijímají tísňové výzvy na národní linku tísňového volání 158 a na jejich základě činí neodkladná a účinná opatření za využití systému Maják 158.¹¹⁴

Tísňovou výzvou – „*se rozumí telefonický podnět fyzické osoby, jehož obsahem jsou informace odůvodňující provedení neodkladného zákroku v případech přímého*

¹¹⁰ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 3.*

¹¹¹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 3.*

¹¹² ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 3.*

¹¹³ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 5.*

¹¹⁴ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009, částka 126, s. 5.*

*ohrožení života nebo majetku a informace vztahující se k podezření ze spáchání nebo spáchání závažné trestné činnosti, pátrání po pohřešovaných a hledaných osobách, pátrání po odcizených vozidlech, haváriím, výbuchům a živelním pohromám, dopravním nehodám, komunikačním závadám a odtaženým vozidlům.*¹¹⁵

Zásady komunikace na operačním středisku

Záznamová média se záznamy průběhu operačních dnů, tedy i se záznamy nahrávek hovorů na národním čísle tísňového volání 158, jsou ukládána na operačním středisku po dobu nejméně 90 dnů. Záznamy lze vydat pouze oprávněným orgánům činným v trestním, přestupkovém nebo správním řízení na jimi dodaná záznamová média. Zvukové záznamy se nepřepisují.¹¹⁶

Při přijímání telefonických oznámení na národní linku čísla tísňového volání 158 se pracovníci operačních středisek (policisté, ale mohou zde pracovat i zaměstnanci policie) představují slovy „POLICIE“ s uvedením místa spádové oblasti linky 158 (například Policie Brno). Pokud volající vyžaduje další upřesnění, pracovník operačního střediska sdělí název pracoviště (popřípadě pořadové číslo pracoviště), kde telefonickou výzvu přijal (například Integrované operační středisko, Operační odbor Brno, Kounicova 24, pracoviště č. 6).¹¹⁷

Pokud obsah oznámení na národní linku čísla tísňového volání 158 nemá charakter tísňové výzvy, pracovník operačního střediska je oprávněn po předchozím upozornění hovor ukončit.¹¹⁸

Zásady dokumentace na operačním středisku

Za účelem zautomatizování a zjednodušení administrativních činností na operačních střediscích spočívajících zejména v dokumentaci údajů (včetně osobních)

¹¹⁵ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 2.

¹¹⁶ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 8-9.

¹¹⁷ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 9.

¹¹⁸ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2009*, částka 126, s. 9.

týkajících se tísňových výzev, relevantních reakcí na ně a opatření přijatých k nápravě poruchového stavu je zřízen integrovaný komunikační a řídicí systém „DISPEČER – MAJÁK 158“.¹¹⁹

Údaje jsou v systému ukládány v datové podobě. Skartační lhůta údajů zpracovávaných v systému a údajů v evidenci vstupu do systému činí tři roky. Skartační lhůta počíná běžet prvním dnem kalendářního roku následujícího po roku, v němž byly údaje pořízeny. V případě dlouhodobých přerušení spojení nebo dodávek elektrické energie, které způsobí dlouhodobou nefunkčnost systému (například přírodní katastrofa), provádějí operační střediska dokumentaci přijatých tísňových výzev a reakcí na ně do administrativních pomůcek (protokol událostí, kniha fonogramů a hlášení, apod.).¹²⁰

Zpracování informací

Policie dle § 60 zákona o policii zpracovává informace, které jsou v dnešní době obzvláště zabezpečovány, kontrolovány a mediálně sledovány. V tomto ustanovení zákona má policie právo tyto informace zpracovávat a nakládat s nimi, samozřejmě jen v souladu k plnění úkolů ji svěřených. Toto ustanovení zákona dává policii za povinnost zabezpečit informace před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou nebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním. Tuto povinnost ukládá, společně s dalšími povinnostmi vyplývající z ostatních zákonů, které upravují zpracování informací.¹²¹

Při pořizování záznamů dle § 62 zákona o policii, může policie, je-li to nezbytně nutné pro plnění jejich úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy. Jsou-li k pořizování záznamů zřízeny stále automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní. Význam v pořizování

¹¹⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 19/2005 o o provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158“. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2005*, částka 20, s. 1.

¹²⁰ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 19/2005 o o provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158“. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika. 2005*, částka 20, s. 1-12.

¹²¹ FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem : podle právního stavu k 12.1.2009*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2009, s. 142.

záznamů spočívá v dokumentaci určité události, například pořízení zvukového záznamu oznámení na národní linku tísňového volání linku 158, kdy je volající před spojením na operátora linky upozorněn, že tento hovor je nahráván. Tyto záznamy poté slouží například jako důkaz k řešení přestupku zneužití linky tísňového volání dle § 119 odst. 1, písm. e) zákona o elektronických komunikacích.¹²²

Podobný je postup dle § 66 zákona o policii, kdy má policie oprávnění získávat informace z evidencí. Opět pouze v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu. Správce evidence nebo zpracovatel poskytne informaci bezplatně a bez zbytečného odkladu. Mezi tyto databáze patří například informace z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby, kdy se informace poskytne ve formě a rozsahu stanovené jiným právním předpisem, v tomto případě zákonem o elektronických komunikacích.¹²³

Rušení provozu elektronických komunikací

Policie má oprávnění dle § 39 zákona o policii za účelem odstranění bezprostředního ohrožení životů nebo zdraví osob anebo bezprostředně hrozící škody velkého rozsahu (dle § 138 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „trestní zákoník“) na majetku rušit v nezbytné míře a po nezbytnou dobu provoz elektronických komunikačních zařízení a sítí, poskytování služeb elektronických komunikací, nebo provozování radiokomunikačních služeb.¹²⁴

K rušení provozu elektronických komunikací dochází velmi zřídka, zpravidla toto oprávnění může policie využít v případě informací o hrozbě použití nástražného výbušného systému, který by mohl být odpálen signálem z mobilního telefonu nebo rádiového vysílače.¹²⁵

¹²² FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem : podle právního stavu k 12.1.2009*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2009, s. 146.

¹²³ FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem : podle právního stavu k 12.1.2009*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2009, s. 155-157.

¹²⁴ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 159-160.

¹²⁵ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 159-160.

Toto rušení je definováno a obecně zakázáno v § 100 odst. 1, 2 a 9 zákona o elektronických komunikacích. Podle tohoto ustanovení jsou provozovatelé zařízení povinni zajistit, aby zařízení nerušila elektronický provoz poskytování elektronických nebo radiokomunikačních služeb, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Toto ustanovení, které je speciální vůči obecné úpravě v § 100 zákona o elektronických komunikacích, představuje právě výjimku z tohoto obecného zákazu. Pokud tedy policie omezí v daném prostoru elektronické komunikace za podmínek daných zákonem, nelze ji postihovat sankcemi stanovenými zákonem o elektronických komunikacích. Rušit může policie pouze v nezbytné míře a po dobu nezbytnou pro splnění účelu, což je konkrétní specifikací přiměřenosti dle § 11 zákona o policii.¹²⁶

Zavedení rušení podle § 39 odst. 1 zákona o policii policie ohlásí na územně příslušné operační a informační středisko Integrovaného záchranného systému a Českému telekomunikačnímu úřadu. V nezbytné míře informuje o provedeném rušení dotčené provozovatele sítí a služeb elektronických komunikací. To neplatí, pokud by poskytnutí této informace mohlo ohrozit plnění úkolů policie.¹²⁷

Jedná se o novou právní úpravu, v předchozím zákoně tj. v zákoně č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů toto ustanovení nebylo, a z hlediska českého právního řádu tak bylo teoreticky možné provoz elektronických komunikací a poskytování služeb rušit pouze za podmínek Krajiní nouze, dle § 28 trestního zákoníku nebo dle § 2 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Nyní již za podmínek nové právní úpravy není možné tohoto obecného právního ustanovení využít a je možné rušit výše uvedený provoz či služby výhradně za podmínek stanovených dle § 39 zákona o policii.¹²⁸

¹²⁶ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 160-161.

¹²⁷ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 162.

¹²⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, s. 160.

3.6 Tísňové linky sousedních států České republiky

Autor se dále v předkládané bakalářské práci okrajově zabýval tísňovým voláním v sousedních státech České republiky. Česko sousedí se čtyřmi státy. Na severu s Polskou republikou, dále na východě se Slovenskou republikou, jižní soused je Rakouská republika, a na jihu sousedíme se Spolkovou republikou Německo. Všechny tyto státy patří do Evropské unie, ve všech státech je zavedeno evropské číslo tísňového volání linka 112 a zároveň si všechny státy ponechaly i národní čísla tísňového volání, tedy obdobně jako v České republice. Kdy je číslo 112 a 150 shodné a spravované Hasičským záchranným sborem České republiky. Vše je pro přehlednost znázorněno v následující Tabulce č. 4.

Tabulka č. 4: Tísňová čísla sousedních států České republiky.¹²⁹

	Policie	Hasiči	Zdravotnická záchranná služba	Obecní policie
Polská republika	997	998	999	986
Slovenská republika	158	150	155	159
Republika Rakousko	133	122	144	-
Spolková republika Německo	110	112	112	-

Jednotné evropské číslo tísňového volání 112 v současnosti slouží nejen téměř půl miliardě občanů ze všech 28 členských států Evropské unie, ale je zavedeno také v Lichtenštejnsku, Norsku, Švýcarsku, Turecku a na Islandu.¹³⁰

V Andoře je číslo 112 tísňovou linkou horské služby. Linka 112 není v Evropě zavedena v Albánii, Bělorusku, Bosně a Hercegovině, Černé Hoře, Makedonii, Moldavsku, Rusku a Srbsku.¹³¹

¹²⁹ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

¹³⁰ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

Samozřejmostí je, že na evropském čísle tísňového volání 112 lze komunikovat v několika jazycích. **Angličtina** může být použita v 25 zemích (kromě Spojeného království, Irska a Malty): v Belgii, Bulharsku, České republice, Dánsku, Estonsku, Finsku, Itálii, Litvě, Lotyšsku, Lucembursku, Maďarsku, Německu, Nizozemsku, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Rumunsku, Řecku, na Slovensku, ve Slovinsku, Španělsku a Švédsku, jakož i v Chorvatsku, na Islandu a v Norsku. Ve 14 zemích (kromě Belgie, Francie a Lucemburska) je možno vyřídit hovor ve **francouzštině**: v Bulharsku, České republice, ve Finsku, v Irsku, Itálii, Litvě, Německu, Nizozemsku, Norsku, Polsku, Rumunsku, Řecku, na Slovensku a ve Španělsku. **Němčinu** lze použít při volání na číslo 112 ve 12 zemích (kromě Belgie, Lucemburska, Německa a Rakouska): v Bulharsku, České republice, ve Finsku, v Itálii, Litvě, Maďarsku, Nizozemsku, Norsku, Polsku, v Rumunsku, na Slovensku a ve Španělsku. Italové mohou volat na tísňovou linku 112 ve své mateřštině v České republice, Chorvatsku, Rumunsku, ve Slovinsku a Španělsku. **Rusky** hovořící občané mohou získat pomoc na čísle 112 v České republice, Estonsku, ve Finsku, v Litvě, Lotyšsku, Polsku, Rumunsku a na Slovensku. Ve Spojeném království se mohou střediska tísňového volání spoléhat na tlumočnické služby ve 170 jazycích a ve Francii si podobná služba poradí se 40 jazyky.¹³²

Ve většině států Evropské unie, kde bylo evropské číslo tísňového volání zavedeno, se lze stejně jako v České republice dovolat přímo na policii, hasiče či zdravotnickou záchrannou službu prostřednictvím národních čísel tísňového volání. Výjimku tvoří státy – Švédsko, Dánsko, Holandsko, Estonsko, Finsko, Litva, Lucembursko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, dále Island, Kypr a Malta,

¹³¹ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

¹³² Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

kde zrušili národní čísla tísňového volání a ponechali pouze jedno evropské číslo tísňového volání - linku 112.¹³³

V roce 2009 rozhodla rada Evropské unie a vydala nařízení o roamingu, které vstoupilo v platnost v červenci roku 2009, kde je stanoveno, že občanům používajícím mobilní telefony při cestování do jiného členského státu Evropské unie bude zaslána SMS s informací o evropském čísle tísňového volání 112.¹³⁴

¹³³ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

¹³⁴ Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.

4 PROBLEMATIKA TÍŠŇOVÉHO OZNÁMENÍ

Tísňová linka je pro řadu lidí jediným místem, kam se mohou obrátit v případě náhlých potíží. Samozřejmě, že zdaleka ne všechny hovory jsou tísňovým voláním, v řadě případů jde zjevně o zcela banální problémy nebo o poskytnutí informací obecného nebo organizačního druhu. Operátoři tísňových linek musí s takovými hovory počítat a musí být připraveni je řešit stejně vstřícně a přesně, jako opravdová tísňová volání, bez sarkasmu, přezíravosti a zlehčování situace volajícího.¹³⁵

Jde-li o tísňové volání, je úkolem operátorů získat kvalitně a bez zbytečného zdržování všechny potřebné informace o situaci na místě a k danému případu. Operátor tísňové linky se nesmí nechat zmást okolnostmi ani prvním dojmem učiněným z hlasu volajícího. To, zda je volající v klidu nebo naopak vysoce rozrušený, nemusí být v žádné souvislosti se závažností stavu. Klíčová jsou fakta. Všeobecnou vlastností operátora musí být asertivita, neboli schopnost nenásilného prosazení svých názorů a schopnost nalezení racionálního konsenzu bez hádek a emocí.¹³⁶

Základem je rychlá odezva na příchozí volání. Odezva na příchozí volání by neměla trvat déle než několik sekund (do 3 zazvonění). Pro volajícího znamená čekání s vyzváněcím tónem nejistotu, zda se vůbec dovolal, kam chtěl, každá sekunda trvá celou věčnost. O něco lepší je, pokud se ozve automatické potvrzující hlášení, nicméně to zase nesmí trvat příliš dlouho, neboť čas plyne nesmírně rychle. Dlouhé čekání na spojení prohlubuje stres volajícího a staví operátora do nevýhodné pozice.¹³⁷

Obsah a tón první věty často rozhoduje. Operátor by měl být tím, kdo dialog od počátku řídí - klidně, ale rozhodně, s jasnou linií. Základem je jasné a srozumitelné představení. Součástí představení by měla být fráze, směřující k převzetí aktivity v hovoru operátorem. Obsah, ale i tón první věty je často rozhodující výhybkou ovlivňující spolupráci volajícího. Tón první věty by měl být co nejoptimističtější,

¹³⁵ FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. Česko: 2009, s. 47.

¹³⁶ FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. Česko: 2009, s. 47.

¹³⁷ FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. Česko: 2009, s. 48.

vyjadřující pohodu a radost z možnosti pomoci. Je až překvapující, jak dokáže vhodně volený tón a způsob přihlášení dispečera potlačit projevy stresu a naopak.¹³⁸

Rychlost převzetí výzvy má samozřejmě svůj význam pro zkrácení doby odpovědi záchranného systému jako celku, nesmí však být modlou. V zásadě platí, že operátor by měl pracovat především kvalitně a až na dalším místě co nejrychleji. Zbytečně rychlý, zbrkle vyřízený hovor může mít dalekosáhlé negativní důsledky pro oznamovatele, ať už třeba kvůli chybné lokalizaci. Časové hledisko hraje sice významnou, ale až druhotnou úlohu. Pro hrubou orientaci se dá říci, že za podmínky automatického načítání čísla volajícího a podpory geografického systému pro určení a ověření adresy lze za dostatečný čas pro identifikaci život ohrožujícího stavu včetně určení odbornosti a naléhavosti považovat maximálně 60 sekund. V případě, že nejde o život ohrožující stav, může být čas podle potřeby i delší. Pro zkrácení odezvy v život ohrožujících situacích se často používají organizační opatření spočívající například v předběžné aktivaci výjezdové skupiny ještě před ukončením příjmu tísňové výzvy. Kompletní informace o události je potom výjezdové skupině předána dodatečně.¹³⁹

Problémy při příjmu tísňových hovorů mají dlouhodobě operátoři každé tísňové linky s rychlým získáním přesných informací, na základě kterých mohou oznamovateli, poškozenému, svědkovi nebo účastníkovi mimořádné události nejen poskytnout radu, ale hlavně vyslat na konkrétní místo síly a prostředky záchranných sborů a policie.¹⁴⁰

Čas potřebný pro určení místa mimořádné události značně ovlivňuje dobu, za kterou jsou jednotky integrovaného záchranného systému schopny dostavit se na místo a jejich zásahem přispět k záchraně životů a zdraví osob, zvířat a v neposlední řadě minimalizovat škody na majetku.¹⁴¹

Nové technologie, především na nejmladší z tísňových linek, kterou je linka jednotného evropského čísla tísňového volání 112 jdou nejdále při vyhledávání správného místa události. Při volání z pevné linky automaticky identifikuje číslo

¹³⁸ FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. Česko: 2009, s. 48.

¹³⁹ FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. Česko: 2009, s. 53-54.

¹⁴⁰ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 2.

¹⁴¹ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 2.

a adresu volajícího, kterou zobrazuje v mapě. Při volání z mobilního telefonu dochází pouze k určení oblasti, ve které se oznamovatel mimořádné události nachází. Pak záleží na operátorovi, jak rychle a kvalitně dokáže s dostupnou informační podporou vytěžit informace od volajícího.¹⁴²

Operátoři narážejí na různé typy oznamovatelů - od oznamovatelů pod vlivem návykových látek, nemocných a to i duševně, ale převážně těch, kteří se špatně vyjadřují a hlavně nemají místní znalost prostředí. Dalším nezanedbatelným faktorem je stres volajícího a jeho celkový současný stav. Od takových oznamovatelů se potom těžko získávají potřebné informace a záleží poté na šikovnosti operátora.¹⁴³

Autor vychází ze zkušeností a ví, že jednou z nejdůležitějších otázek je, kde se volající nachází, popřípadě kam přesně, na jaké místo má pomoc dorazit.

Ve městech i menších sídlech je situace relativně jednodušší s určením místa, místo se dá definovat adresou. Ale pozor, i při sdělování adresy dochází k mnoha omylům a u některých budov adresu z důvodu chybějícího označení zjistit nelze.¹⁴⁴

Jednou z nevýhod integrace tísňových linek z bývalých okresů do krajů je ta, že oznamovatelé volají z širokého okolí. Často si myslí, že volají na nejbližší oddělení policie, hasičů či zdravotnické záchranné služby. Myslí si, že když uvedou ulici a číslo popisné, že toto bude stačit. Opak je ale pravdou, například ulice „Nádražní“ nebo „Masarykovo náměstí“ je skoro v každém městě či větší obci. Někdy ani název obce nemusí stačit, protože například obec „Hodonín“ je celkem 4x v České republice, z toho 2x na území Jihomoravského kraje. Pokud dojde k takovému omylu, může se pomoc zpozdit o cenné desítky minut, někdy i celou hodinu, což v případě ohrožení života je neomluvitelné.

¹⁴² LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 2.

¹⁴³ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 2.

¹⁴⁴ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 2.

V našem okolí je nepřehledné množství různých značek, ukazatelů, nebo směrových tabulí, podle kterých se lze lehce zorientovat, stačí se jen pořádně rozhlédnout:

- **ve městě** – název obce, případně vedlejší obce, města, okresu, dále ulice, číslo popisné a orientační, směrové či reklamní tabule, loga firem či státních institucí, nemocnice, divadla, sportoviště atd.,¹⁴⁵
- **na silnici, dálnici** pomůže dopravní značení – kilometrovník, sjezd z dálnice či odbočka na nejbližší obec, odkud a kam jedete, kterou obcí jste naposledy projeli nebo ke které směřujete,¹⁴⁶
- **v blízkosti železnice** - podle názvu stanice, čísla železničního přejezdu (bývá vyznačeno zezadu výstražného kříže železničního přejezdu například P3947 – v Brně na ul. Podsedky) nebo rovněž kilometrovníku podél trati,¹⁴⁷
- **v blízkosti vodních toků** – často bývá uveden místní název, například před mostem, číslo mostu – dopravní značení (bílá čísla na černém pozadí, například 148-007 v obci Slověnice na Třeboňsku), na řece bývá dopravní značení pro lodě, kilometrovník,¹⁴⁸
- **v lese** – turisticky značené cesty, naučné stezky, cyklostezky,¹⁴⁹
- **ve volném terénu** – v okolí je vidět halda, skládka, tovární komín, kostel, boží muka, rozvody elektrické energie nebo plynovodu, na horizontu rozhledna, televizní nebo mobilní vysílač,¹⁵⁰

¹⁴⁵ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 4-8.

¹⁴⁶ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 10-12.

¹⁴⁷ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 14.

¹⁴⁸ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 16.

¹⁴⁹ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 18-28.

- v neposlední řadě pomůže **mapa** či v dnešní moderní době **GPS** souřadnice z navigace nebo mobilního telefonu.¹⁵¹

Pokud tedy budeme znát přesné místo a zhruba budeme vědět, co se událo, může operátor oznamovatele dále vytěžovat, zjišťovat další informace, zatímco druhý z operátorů může do místa události již vysílat složky integrovaného záchranného systému v potřebném počtu a řídit tak chod celé záchranné operace.

Ze zkušeností autora bylo dále zjištěno, že pokud oznamovatel věc oznámí a je mu přislíbena potřebná adekvátní pomoc, zklidní se. Pokud tedy nelze při prvotním oznámení z oznamovatele získat bližší podrobnosti, je vhodné jej po několika minutách opětovně kontaktovat. Oznamovatel je již zklidněn a je sdílnější a uvolněnější, je ochoten sdělit další detaily a podrobnosti k případu, které ale mohou sehrát důležitou roli v celé záchranné operaci.

¹⁵⁰ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 18-26.

¹⁵¹ LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, s. 20.

5 PROTIPRÁVNÍ JEDNÁNÍ A SANKCE

Autor vybral některé příklady správních deliktů, přestupků a trestných činů, kde chce upozornit na problematiku sankcí za jejich porušení. Porušení může nastat jak z řad oznamovatelů, kteří volají na linku tísňového volání neoprávněně nebo z řad právnických či fyzických osob spravující tísňové linky, nebo i porušení povinnosti operátorů linek tísňového volání přijmout oznámení o tísni.

České trestní právo je součástí českého právního řádu a odvětvím veřejného práva. Rozlišujeme trestní právo hmotné a trestní právo procesní. Autor vybral některé ustanovení hmotného práva a popsal i jakou sankci za něj lze uložit. I když by trestní právo hmotné bez trestního práva procesního ztratilo svůj smysl, autor již postup trestních orgánů dále nepopisuje.¹⁵²

Při podnikání podle zákona o elektronických komunikacích, zejména při zajišťování veřejných komunikačních sítí a při poskytování služeb elektronických komunikacích, dochází k zásahu do práv, včetně základních práv chráněných Ústavním zákonem č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (například práva na ochranu vlastnictví čl. 11 a soukromí čl. 7). Vzhledem k povaze komunikačních činností, které jsou poskytovány v zájmu širokého okruhu subjektů, ustanovení zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů jsou v souladu rovnováhy práv a povinností těch, kteří činnosti podle tohoto zákona zajišťují, a osob, které jsou touto činností ve svých právech dotčeny. Omezení práv jsou v první řadě řešena dohodou (upraveno v § 104 Oprávnění k využití cizích nemovitostí, zákona o elektronických komunikacích). V případě, že by k uzavření takové dohody nemohlo dojít, zákon předpokládá zásah příslušného orgánu státní správy. Významným institutem zůstávají věcná břemena, spočívající v omezení vlastnického práva ve prospěch podnikatelů v oblasti elektronických komunikací.¹⁵³

¹⁵² JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo procesní*. 5. aktualiz. vyd., V nakladatelství Linde 1. vyd. Praha: Linde, 2007, s. 15-17.

¹⁵³ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 135-136.

5.1 Správní delikty

Za správní delikt lze obecně považovat protiprávní jednání odpovědné osoby, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně a s nímž zákon spojuje hrozbu sankcí trestní povahy ukládané v rámci výkonu veřejné správy. Vcelku výjimečně by nemuselo být požadováno protiprávní jednání, ale pouze protiprávní stav, který je někomu přičítán k odpovědnosti.¹⁵⁴

Za pojmové znaky správního deliktu lze modelově označit: protiprávnost, škodlivost, zákonné vyjádření skutkové podstaty, objekt, objektivní stránku, subjekt, subjektivní stránku, trestnost a zákonné zmocnění k uplatnění odpovědnosti v rámci veřejné správy.¹⁵⁵

Správní delikty právnických osob a správní smíšené delikty jsou protiprávní jednání právnické osoby, respektive fyzické osoby, která je oprávněna k výkonu určité činnosti, nejčastěji podnikání, postihované orgány veřejné správy, v tomto případě Českým telekomunikačním úřadem, které za ně ukládají sankce stanovené v zákoně z oblasti správního práva, v našem případě v zákoně o elektronických komunikacích. Pachatelem těchto deliktů mohou být buď právnické osoby, případně podnikající právnické osoby, u smíšených správních deliktů jsou to buď veškeré právnické osoby nebo podnikající právnické osoby, jednak podnikající fyzické osoby. K odpovědnosti se nepožaduje zavinění, jde o odpovědnost objektivní, přičemž v současnosti většina zákonů obsahujících skutkové podstaty těchto deliktů připouští liberaci. Za všechny tyto delikty lze uložit pokutu, výjimečně i jinou sankci (například propadnutí věci, zboží). Příslušné správní orgány postupují v řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s odchylkami stanovenými ve zvláštních zákonech. Rozhodnutí o uložení sankce za každý správní delikt lze napadnout žalobou podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.¹⁵⁶

Právnická nebo podnikající fyzická osoba je povinna vést aktuální databázi osobních údajů všech svých účastníků pro lokalizaci, popřípadě identifikaci

¹⁵⁴ MATES, Pavel.

. 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, s. 13.

¹⁵⁵ MATES, Pavel.

. 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, s. 13.

¹⁵⁶ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 383.

volajícího při volání na čísla tísňových volání a lze ji využívat jen pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího při volání na čísla tísňových volání. **Pokud ji použije k jinému účelu**, dopustí se právního deliktu nebo podnikající fyzická osoba správního deliktu dle § 118 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích, za což jí hrozí pokuta až do výše 20 000 000,- Kč.¹⁵⁷

Podnikatel zajišťující veřejnou komunikační síť se dopustí správního deliktu dle § 118 odst. 13, písm. h) zákona o elektronických komunikacích tím, že **nezřídí nebo nevede aktuální databázi účastníků**, včetně svých účastníků a dále dle písm. i) tím, že **neznemožní ve své síti přístup telekomunikačního koncového zařízení, ze kterého byla uskutečňována zlomyslná volání**. Pokuta dle písm. h) hrozí až do výše 20 000 000,- Kč, za správní delikt dle písm. i) až do výše 10 000 000,- Kč.¹⁵⁸

Podnikatel poskytující veřejně dostupnou službu elektronických komunikací pro originaci národních volání se dopustí správního deliktu dle § 118, odst. 20 zákona o elektronických komunikacích tím, že **poruší povinnost umožnit bezplatné volání na čísla tísňového volání nebo nepředá osobní nebo identifikační údaje účastníků pro lokalizaci, popřípadě identifikaci volajícího, nebo nezajistí informování veřejnosti o existenci a používání čísel tísňového volání**, za což mu hrozí pokuta až do výše 20 000 000,- Kč.¹⁵⁹

Linky tísňového volání spadají do sítě elektronických komunikací, které v České republice spravuje společnost Telefónica Czech Republic, a.s., provozující síť O2. Dotazem bylo zjištěno, že za výše uvedený správní delikt dle § 118, odst. 20 zákona o elektronických komunikacích, nebyla tato společnost za posledních 5 let pravomocně řešena. Toto se možná změní, protože Český telekomunikační úřad řeší výpad sítě,

¹⁵⁷ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1380.

¹⁵⁸ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1382.

¹⁵⁹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1382.

nemožnost se dovolat na národní číslo tísňového volání linku 155, z října 2013 v Karlovarském kraji.¹⁶⁰

Správní delikty podle zákona o elektronických komunikacích v prvním stupni projednává Český telekomunikační úřad, který pokuty vybírá a vymáhá. Sazba pokuty za správní delikt podle tohoto zákona se zvyšuje na dvojnásobek, nejvýše však na částku 40 000 000,- Kč, jestliže je týž správní delikt spáchán opakovaně. Správní delikt je spáchán opakovaně, pokud ode dne, kdy rozhodnutí o uložení pokuty za týž správní delikt nabylo právní moci, neuplynuly 2 roky. Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán. Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.¹⁶¹

5.2 Přestupky

Nejtypičtějšími a po obsahové i legislativně technické stránce řádově propracovanějšími správními delikty jsou dnes přestupky.¹⁶²

Přestupky představují i v současnosti jediný druh správního deliktu, jehož úprava je v jistém smyslu kodifikována, a to v zákoně o přestupcích. Mimo něj jsou ovšem skutkové podstaty přestupků obsaženy v řadě dalších zákonů (v současné době se jejich počet přibližuje stovce). Příslušná ustanovení zákona o přestupcích platí i pro ně, samozřejmě za předpokladu, že tyto zvláštní zákony neobsahují speciální

¹⁶⁰ Řízený rozhovor s Kateřinou Mikšovskou, specialista mediální komunikace, Telefonica Czech Republic, a.s., ze dne 1.11.2013.

¹⁶¹ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1383.

¹⁶² MATES, Pavel.

. 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, s. 18.

úpravu, což bývá nejčastěji ohledně sankcí. Pokud se týká procesních ustanovení, platí na řízení o přestupcích subsidiárně správní řád, což je upraveno v § 51 zákona o přestupcích.¹⁶³

Oproti všem ostatním správním deliktům má přestupek jako jediný svoji legální definici. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích jde o zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů nebo o trestný čin. Od takto vymezeného pojmu se v různé míře odvíjejí nebo na něj navazují ostatní instituty právní úpravy přestupků. Přestupek tedy je v naší právní úpravě již tradičně konstruován kombinací formálních a materiálních znaků a pozitivního a negativního vymezení.¹⁶⁴

Přestupku na úseku požární ochrany dle § 78 odst. 1 písm. f) zákona o požární ochraně se dopustí ten, kdo **vědomě bezdůvodně přivolá jednotku požární ochrany nebo zneužije linku tísňového volání**. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 20 000,- Kč. Pokutu ukládá hasičský záchranný sbor kraje, který pokutu rovněž vybírá a vymáhá, pokuta je příjmem státního rozpočtu.¹⁶⁵

Přestupku se dle § 119, odst. 1 písm. e) zákona o elektronických komunikacích dopustí fyzická osoba, která **uskutečňuje zlomyslná volání na číslo tísňového volání**. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 200 000,- Kč. Pokutu vybírá Český telekomunikační úřad.¹⁶⁶

5.3 Trestné činy

Pojem trestného činu musíme hledat v trestním zákoníku:

„Trestným činem je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin

¹⁶³ MATES, Pavel. . 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, s. 51.

¹⁶⁴ MATES, Pavel. . 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, s. 51-52.

¹⁶⁵ ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika. 1985*, částka 34, s. 687.

¹⁶⁶ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika. 2005*, částka 43, s. 1383.

*je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.*¹⁶⁷

Toto je tedy definice trestného činu, jako činu, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoníku v příslušné skutkové podstatě uvedené ve zvláštní části trestního zákoníku. Jedná se o formální pojetí trestného činu. Spáchání trestného činu je podle trestního zákoníku základem trestní odpovědnosti. To znamená, že pouze v případě spáchání trestného činu, jehož znaky jsou uvedeny v příslušné skutkové podstatě uvedené ve zvláštní části trestního zákoníku, může být určitá osoba postavena před soud.¹⁶⁸

„Trestné činy se dále dělí na přečiny a zločiny. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let. Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.“¹⁶⁹

Lze uvést několik příkladů trestných činů, které se vztahují k elektronickým komunikacím, k telefonování a k tísňovému volání. Několik příkladů je níže popsáno a vycházejí z trestního zákoníku.

Trestné činy ohrožující život nebo zdraví

„§ 150 Neposkytnutí pomoci

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého

¹⁶⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 356.

¹⁶⁸ VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 31.

¹⁶⁹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 356.

zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 151 Neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo zákazem činnosti.¹⁷⁰

Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

„§ 182 Porušení tajemství dopravovaných zpráv

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením,

b) datové, textové, hlasové, zvukové či obrazové zprávy posílané prostřednictvím sítě elektronických komunikací a přiřaditelné k identifikovanému účastníku nebo uživateli, který zprávu přijímá, nebo

c) neveřejného přenosu počítačových dat do počítačového systému, z něj nebo v jeho rámci, včetně elektromagnetického vyzařování z počítačového systému, přenášejícího taková počítačová data, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, telefonního hovoru nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu, nebo

b) takového tajemství využije.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako úřední osoba,

¹⁷⁰ VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury: k 1.8.2011.* 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 514-517.

- b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo
- c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

(5) Zaměstnanec provozovatele poštovních služeb, telekomunikační služby nebo počítačového systému anebo kdokoli jiný vykonávající komunikační činnosti, který

- a) spáchá čin uvedený v odstavci 1 nebo 2,
- b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin, nebo
- c) změně nebo potlačí písemnost obsaženou v poštovní zásilce nebo dopravovanou dopravním zařízením anebo zprávu podanou neveřejným přenosem počítačových dat, telefonicky, telegraficky nebo jiným podobným způsobem, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(6) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 5 škodu velkého rozsahu, nebo
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.¹⁷¹

Trestný čin porušování tajemství dopravovaných zpráv je v osnově doplněn v souvislosti se zapracováním Směrnice Evropského Parlamentu a Rady ze dne 12. července 2002 č. 2002/58/ES a dále v souvislosti s rozvojem počítačových sítí především postih porušení tajemství při neveřejném přenosu počítačových dat, která jako širší pojem zahrnují i počítačové informace, a dále o nové okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby ve vztahu k způsobené škodě a úmyslu získat prospěch. Na místo pojmu pracovník, který byl zrušen zákonem č. 74/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákoník práce č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony, byl použit pojem zaměstnanec. Úprava odstavce 5 byla pak doplněna i o „osobu vykonávající komunikační činnost“, která nemusí být vždy zaměstnancem.¹⁷²

Druhá skutková podstata je obsažena v § 182 odst. 2 trestního zákoníku a sankcionuje prozrazení nebo využití tajemství pachatelem, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu, **telefonního hovoru** nebo přenosu prostřednictvím sítě elektronických komunikací, který nebyl určen jemu.¹⁷³

¹⁷¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 394.

¹⁷² VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 149.

¹⁷³ VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 630-631.

Trestné činy obecně nebezpečné

„§ 276 Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení

(1) Kdo úmyslně poškodí obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí jeho provoz nebo využívání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) zničí-li, odstraní-li nebo učiní-li neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení,

b) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poruchu provozu obecně prospěšného zařízení, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 písm. a) škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 277 Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti

(1) Kdo z hrubé nedbalosti zničí, poškodí, odstraní nebo učiní neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.¹⁷⁴

V návaznosti na novou definici obecně prospěšného zařízení:

Obecně prospěšným zařízením se rozumí – „veřejné ochranné zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, ochranné zařízení proti úniku znečišťujících látek, zařízení energetické nebo vodárenské, podmořský kabel nebo podmořské potrubí, zařízení a sítě elektronických komunikací a koncová telekomunikační a rádiová zařízení, zařízení držitele poštovní licence, zařízení pro veřejnou dopravu, včetně součástí dráhy a drážních vozidel ve veřejné dráží

¹⁷⁴ VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 1000-1004.

*dopravě a svislých zákazových nebo příkazových dopravních značek a dopravních značek upravujících přednost.*¹⁷⁵

Upřesňuje znění skutkových podstat poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení a poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti.¹⁷⁶

Další příklad lze uvést jeden z nejčastějších případů **zneužití linky tísňového volání**, mezi které patří **nepravdivé oznámení**, například o uložení nástražného výbušného systému – bomby:

Jiná rušení veřejného pořádku

„§ 357 Šíření poplašné zprávy

(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo zprávu uvedenou v odstavci 1 nebo jinou nepravdivou zprávu, která je způsobilá vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa anebo bezdůvodnou záchrannou práci integrovaného záchranného systému sdělí soudu, orgánu Policie České republiky, orgánu státní správy, územní samosprávy, nebo jinému orgánu veřejné moci, právnické osobě, fyzické osobě, která je podnikatelem, anebo hromadnému informačnímu prostředku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu,

d) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy soudu nebo jiného orgánu veřejné moci, nebo,

e) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu, za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život nebo zdraví lidí, veřejný pořádek nebo majetek, nebo

¹⁷⁵ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 383.

¹⁷⁶ VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, s. 158.

b) *způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.*¹⁷⁷

Poplašná zpráva musí být nepravdivá, způsobilá vyvolat obavy z událostí zasahujících nepříznivě do života alespoň části obyvatelstva nějakého území, například ohlášení nástražného výbušného systému na vlakovém nádraží. Nejčastěji tomu dochází telefonicky na linku tísňového volání některého subjektu složky integrovaného záchranného systému.¹⁷⁸

Další z příkladů lze uvést problematiku špatného vyhodnocení tísňové výzvy od občana policistou, pracujícího na tísňové lince národního čísla tísňového volání 158. Pokud by policista **výzvu z nedbalosti špatně vyhodnotil, výzvu nepřijal** a později se zjistilo, že se opravdu o tísňovou výzvu jednalo, porušil by ustanovení Závazného pokynu policejního prezidenta:

*„Policista příjmu linky 158 přijímá tísňové výzvy na linku 158 za využití systému Maják 158, vyhodnocuje je, klasifikuje dle závažnosti a zpracovává podle místní a věcné příslušnosti k přijetí nezbytných opatření.*¹⁷⁹

Tedy by policista situaci nesprávně vyhodnotil a neklasifikoval dle závažnosti. Jednal by v rozporu se svojí povinností přijmout opatření k odstranění trvajících ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti, což mu ukládá zákon o policii:

*„V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.*¹⁸⁰

Z toho plyne, že jako úřední osoba, při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmařil splnění důležitého úkolu. Tím by spáchal přečin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti dle § 330 trestního zákoníku:

¹⁷⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 437.

¹⁷⁸ VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 1241-1242.

¹⁷⁹ ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika*. 2009, částka 126, Příloha č. 1, s. 3.

¹⁸⁰ ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4087.

„Úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, bude potrestána odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.“¹⁸¹

Toto ustanovení se vztahuje jen na závažné případy porušení povinnosti úřední osoby zaviněné z nedbalosti, které mají následek zmaření nebo podstatné ztížení splnění důležitého úkolu.¹⁸²

¹⁸¹ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 430.

¹⁸² VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury : k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, s. 1157-1159.

6 STATISTIKA ZNEUŽITÍ

V této kapitole se bakalářská práce zaměří na národní číslo tísňového volání linky 158 spravované Policií České republiky, konkrétně Operačním odborem, Integrovaným operačním střediskem v Brně, kde je zde přesměrováno tísňové volání z celého území Jihomoravského kraje.

Statistika přijatých a řešených oznámení na národní číslo tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji se počala zhotovovat až v roce 2010. Před touto dobou se statistika nevedla.

Přijatá a řešená oznámení

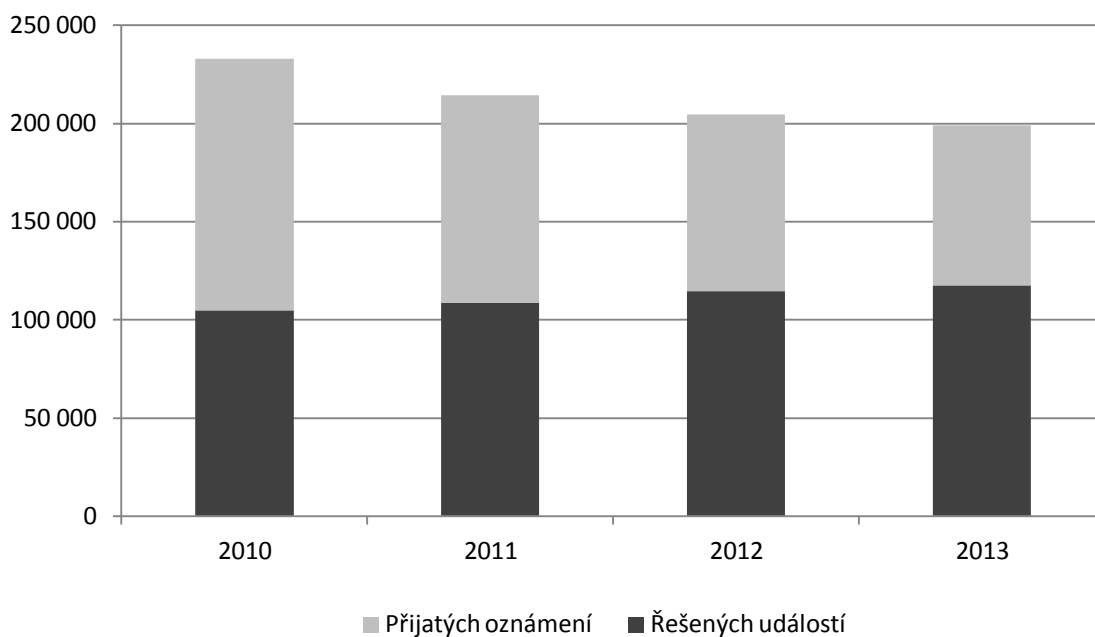
Tabulka č. 5: Roční přehledy přijatých a řešených oznámení na národní číslo tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.¹⁸³

Rok	2010	2011	2012	2013
Přijatých oznámení	232 870	214 259	204 731	199 035
z toho průměr na den	638	587	561	545
Řešených událostí	104 845	108 693	114 681	117 374
z toho průměr na den	287	298	314	322

Z výše uvedené tabulky č. 5 lze vypočítat zatíženost předmětné linky 158. Pokud vezmeme jako příklad poslední rok 2013, podělíme číslo 1140 (počet minut za den, 24 h x 60 min.) číslem 545 (průměrný počet přijatých oznámení za den) vyjde nám, že každé 2,09 minuty je voláno na národní číslo tísňového volání linku 158 v Jihomoravském kraji. Pokud budeme pokračovat ve výpočtu, vyjde nám, že každé 3,54 minuty je na Operačním středisku Brno řešena nějaká událost. Z tohoto je zřejmé, že zatíženost operátorů tísňové linky a operačních důstojníků je opravdu značná.

¹⁸³ Statistika Operačního odboru Brno.

Graf č. 1: Tabulka č. 5 převedená do grafu.

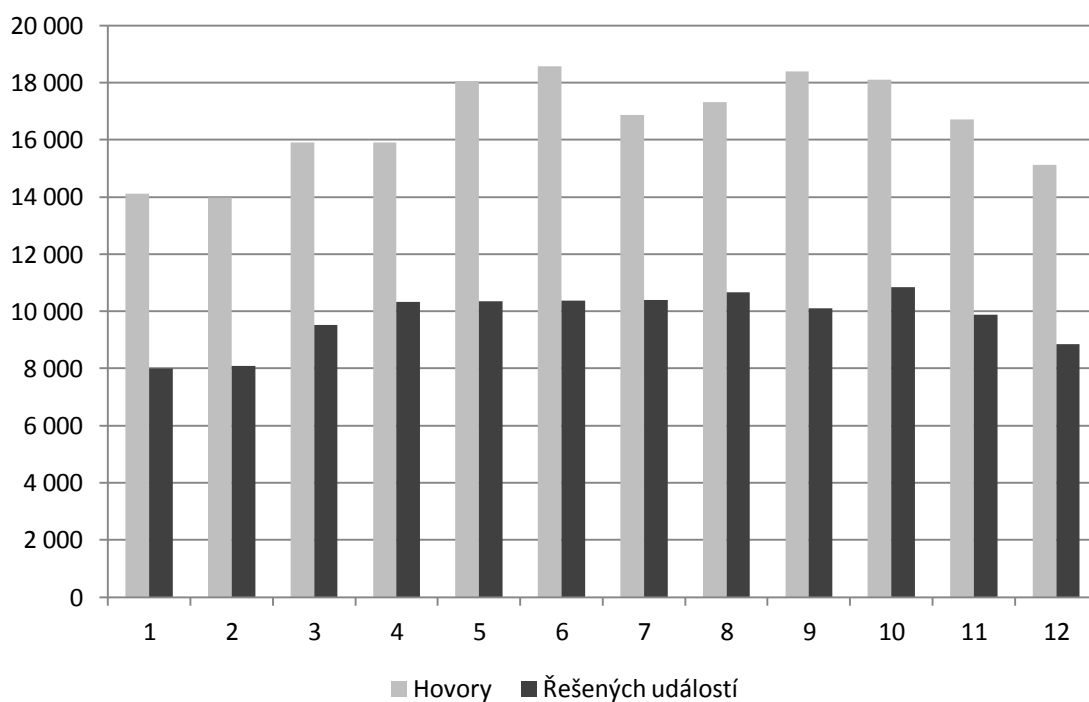
Z Grafu č. 1 je zřejmé, že v roce 2010 byl počet řešených událostí zhruba poloviční oproti přijatému oznámení, tudíž se řešil zhruba každý druhý hovor. Postupem doby je vidět klesající křivka počtu přijatých oznámení, která je způsobena propagací a větším vytížením evropského čísla tísňového volání linky 112. Oproti tomu je zde nárůst počtu řešených událostí, což je způsobeno kladením většího důrazu na operátory linky národního čísla tísňového volání 158 a operačních důstojníků Operačního odboru s přihlédnutím k zásadě oficiality dle § 2 odst. 4 trestního řádu.

Nyní si podrobněji rozebereme poslední rok 2013. Pro zajímavost je vidět, že začátek roku je coby do počtu přijatých oznámení nízký, od května do října je nárůst počtu volání a s koncem roku je opět klesající křivka počtu přijatých oznámení. Z praxe lze toto přičíst teplejšímu počasí, kdy počasí má celkem zásadní vliv na počet přijatých oznámení. Jako příklad lze uvést to, že lidé jsou více a déle venku, dochází častěji k řešení případů přestupkového jednání, jako je například rušení nočního klidu a podobně.

Tabulka č. 6: Přehled za rok 2013, počet přijatých hovorů a z toho řešených událostí.¹⁸⁴

Měsíc	leden	únor	březen	duben	květen	červen
Přijatých oznámení	14 113	13 975	15 820	15 980	18 063	18 562
Řešených událostí	8 004	8 089	9 531	10 329	10 341	10 363
Měsíc	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
Přijatých oznámení	16 876	17 310	18 400	18 100	16 717	15 119
Řešených událostí	10 387	10 662	10 104	10 840	9 877	8 847

Graf č. 2: Tabulka č. 6 převedená do grafu.

Rozdíl tvořící přijatá oznámení a z toho řešených událostí tvoří často dotazy, které přímo souvisí s již přijatým oznámením. Další skupinou hovorů jsou hovory, kdy volající se dotazuje na věci, které policie neřeší, jako jsou například spory občansko-

¹⁸⁴ Statistika Operačního odboru Brno.

právního charakteru, nebo volající žádá o právní radu, dotazuje se na odtažené vozidlo při blokovém čištění nebo dotaz, kde může vyřídit ztracené doklady. Rozhodně nelze toto jednání právně kvalifikovat jako zneužití linky tísňového volání.

Zneužití linky tísňového volání

Dále budeme hovořit o konkrétním počtu a řešení případů zneužití linky tísňového volání, přesněji řečeno zneužití národního čísla tísňového volání 158 v Jihomoravském kraji, o protiprávním jednání volajícího, mající znaky přestupku dle § 119 odst. 1 písm. f) zákona o elektronických komunikacích.

„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že uskutečňuje zlomyslná volání na číslo tísňového volání. Za tento přestupek lze uložit pokutu do 200 000,- Kč.“¹⁸⁵

Pod zlomyslným voláním si lze představit oznámení události, která se nezakládá na pravdě a to často i opakovaně. Do místa oznámené události jsou vyslány složky Integrovaného záchranného systému. Tímto dojde k planému výjezdu a plýtvání sil a prostředků. Aby byl naplněn formální a materiální znak tohoto přestupku, je v praxi často užíváno pravidlo buď jednoho takového planého výjezdu některé ze složek Integrovaného záchranného systému, nebo trojitě oznámení nezakládající se na pravdě. Pokud jsou naplněny oba znaky, je přistoupeno k řešení výše uvedeného přestupkového jednání. Počet takovýchto řešení oznámení na národní číslo tísňového volání linky 158 spravované policií, konkrétně Operačním odborem, Integrovaným operačním střediskem v Brně na území celého Jihomoravského kraje je uveden v následující tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Roční přehledy řešených událostí zneužití národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.¹⁸⁶

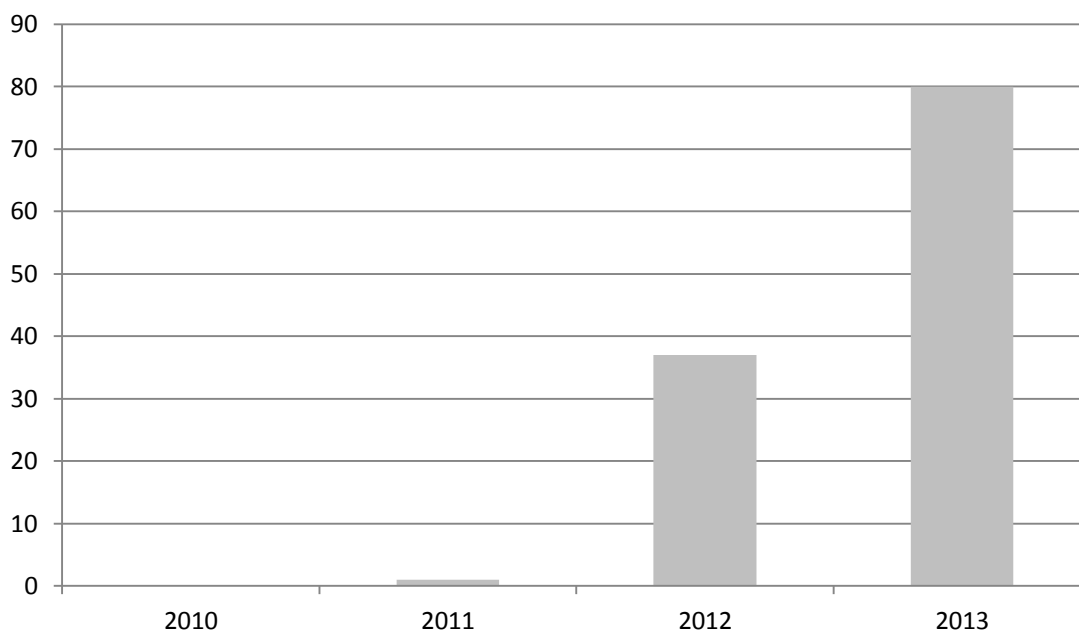
Rok	2010	2011	2012	2013
Počet	0	1	37	80

¹⁸⁵ ČESKO. Zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2005, částka 43, s. 1383-1384.

¹⁸⁶ Databáze informační systém policie - Evidence trestního řízení.

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že před rokem 2011 se předmětné přestupky vůbec neřešily. Ne, že by k tomuto jednání nedocházelo, ale toto jednání nebylo řešeno. Vlivem postupného nárůstu tohoto protiprávního jednání a značného zatěžování operátorů, začalo docházet k řešení těchto událostí, tudíž k oznámení správnímu orgánu, kterým je v tomto konkrétním případě Český telekomunikační úřad.

Graf č. 3: Tabulka č. 7 převedená do grafu.

Příkladů je několik, například oznámení dopravní nehody, která se nestala nebo rvačky, která neexistuje. Typickým příkladem zneužití národního čísla tísňového volání je případ, kdy volající učiní nepravdivé oznámení o uložení nástražného výbušného systému (lidově řečeno oznámení o nastražení bomby). Tímto oznámením se volající nejenže dopustí výše zmiňovaného přestupkového jednání zneužití linky tísňového volání, ale zároveň se dopustí trestného činu šíření poplašné zprávy dle § 357 trestního zákoníku.

„§ 357 Šíření poplašné zprávy

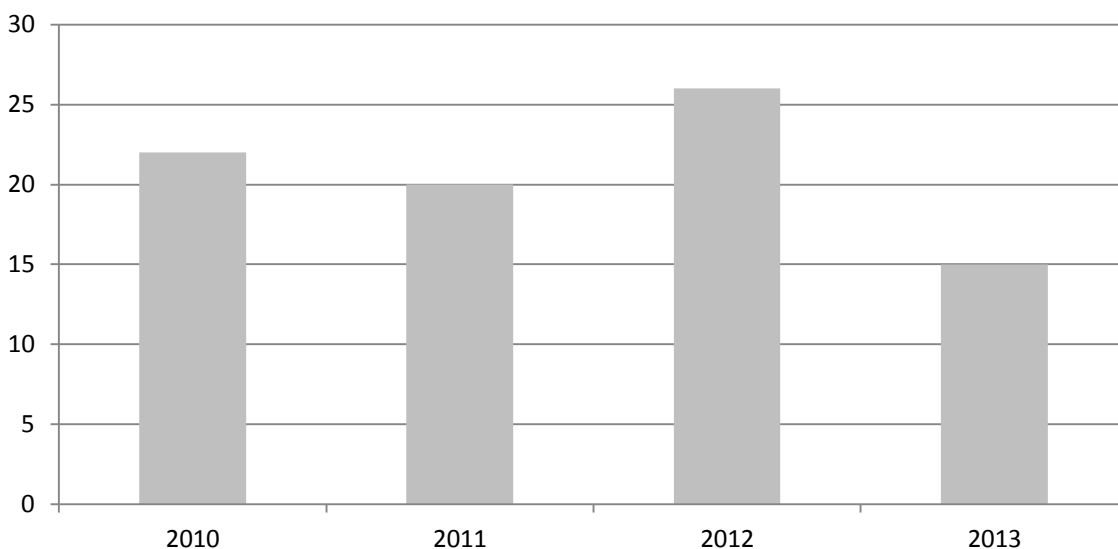
(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.¹⁸⁷

¹⁸⁷ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 437.

Tabulka č. 8: Roční přehledy oznámení a šetření trestného činu Šíření poplašné zprávy dle § 357 trestního zákoníku, na národní číslo tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.¹⁸⁸

Rok	2010	2011	2012	2013
Počet	22	20	26	15

Graf č. 4: Tabulka č. 8 převedená do grafu.

Ze statistiky Operačního odboru lze dále zjistit, že průměrná délka hovoru na národním čísle tísňového volání je 1,89 minuty. Průměrem lze snadno spočítat, že v roce 2013 při počtu přijatých oznámení 199 035, což v průměru na den činí 545 hovorů vychází, že každé 2,64 minuty na Integrovaném Operačním středisku, na lince národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji zazvoní telefon. Při průměrné délce hovoru 1,89 minuty je zcela zřejmé, že zatíženost této linky a tudíž i operátorů této linky je velmi značná.¹⁸⁹

Pokud porovnáme stav nynější se stavem dřívějším, tedy zavítáme o 15 až 20 let zpět do doby, kdy neexistovaly mobilní telefony, zjistíme, že hovorů na národní číslo tísňového volání linku 158 v Jihomoravském kraji je o poznání méně. Jedním z faktorů je samozřejmě to, že v Brně byly přijímány hovory pouze z okresu Brno – město, ne jak

¹⁸⁸ Databáze informační systém policie - Evidence trestního řízení.

¹⁸⁹ Statistika Operačního odboru Brno.

dnes z celého Jihomoravského kraje. Dalším z faktorů je skutečnost, že dostupnost telefonu byla o poznání menší. Pokud člověk chtěl telefonovat, musel využít veřejný telefonní automat na ulici, případně v nějakém podniku, popřípadě volat z domu. Musel tedy nejdříve někam doběhnout, dojít a poté volat. Z toho jasně plyne, že občan volal opravdu jen tehdy, kdy to bylo vážné a něco opravdu potřeboval. Drobné věci se neřešily. Bohužel v této době se statistiky hovorů nevedly, proto autor čerpal ze zkušeností déle sloužících kolegů. Jako jeden z příkladů lze uvést, což se občas stávalo, že během celého víkendu byl klid a na okrese Brno – venkov se neřešila ani jedna událost. S nástupem mobilních telefonů došlo ke značnému nárůstu těchto hovorů vlivem jejich snadné dostupnosti a do značné míry i pohledem společnosti na měnící se tvář Policie České republiky.¹⁹⁰

¹⁹⁰ Řízený rozhovor s npor. Bc. Jiřím Halmem, vedoucím směny Integrovaného Operačního střediska policie v Brně, ze dne 3.1.2014.

ZÁVĚR

Předkládaná bakalářská práce s názvem Právní následky zneužití linky tísňového volání 158 v Jihomoravském kraji nebyla autorem zvolena náhodně. Autor se touto problematikou věnuje dlouhodobě, kdy v předkládané práci uplatnil své zkušenosti získané v oblasti praxe s příjmem a vyhodnocením tísňového volání na národní číslo tísňového volání linku 158 v Jihomoravském kraji, spravovanou Policií České republiky, Operačním odborem, Integrovaným operačním střediskem v Brně.

Cílem práce bylo zprvu právně analyzovat systém tísňového volání v České republice, což bylo provedeno za využití zákona o elektronických komunikacích. Poněvadž je Česká republika součástí Evropské unie, zaměřila se předkládaná bakalářská práce, ale pouze okrajově, na informace o systému tísňového volání v sousedních státech České republiky a celé Evropské unii. Při analýze systému tísňového volání bylo čerpáno nejen z výše uvedeného zákona, ale samozřejmě i právních norem, které upravují postup složek Integrovaného záchranného systému. Autorovi se podařilo rozdělit systém tísňových linek v České republice a začlenit je mezi složky Integrovaného záchranného systému. Národní číslo tísňového volání linku 158 spravovanou policií autor více rozebral a užil závazných pokynů, tedy právních norem policie, které upravují příjem a vyhodnocení tísňového volání.

Další kapitolou, kterou autor rozebral a právně definoval v předkládané práci, byl právní rozbor protiprávního jednání. Rozbor byl proveden za užití českého právního řádu. Sem neodmyslitelně patří správní delikty provozovatele sítě elektronických komunikací, přestupky oznamovatele až po trestné činy, kterých se může dopustit jak oznamovatel, tak i policista špatně vyhodnocující tísňovou výzvu.

Za využití evidence policie a statistiky Operačního odboru byl vyhodnocen rozbor a statistický přehled počtu přijatých oznámení, četnosti z toho řešených událostí a z toho počet případů řešených jako zneužití čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji. Vše předkládaná bakalářská práce zpracovává do přehledných tabulek a grafů.

Při procházení literatury autor zjistil smutnou skutečnost, že systémem tísňového volání se zabývají pouze právní předpisy, popřípadě právní předpisy s komentářem.

Odborné literatury je velmi poskromnu. Dalším zdrojem pak mohou být pouze bezpečnostní materiály a tiskopisy sloužící k prevenci.

Výsledkem práce je zjištění, že zatíženost operátorů národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji je značná. Zatíženost není ani tak v délce hovoru, ale v počtu přijatých oznámení. Zatíženost samozřejmě souvisí s dostupností tohoto druhu volání, vlivem nárůstu uživatelů mobilních telefonů. S nárůstem hovorů přímo úměrně narůstá i počet zneužití linky tísňového volání, což zapříčinilo potřebu řešení tohoto protiprávního jednání.

Doporučením tedy je, aby počet operátorů linky tísňového volání byl adekvátní co do počtu přijatých oznámení. Dalším doporučením by bylo větší medializace tohoto protiprávního jednání spojená s jednoznačným usvědčením pachatele.

V neposlední řadě je přáním autora, aby každý občan znal čísla tísňového volání, v případě tísně využil tu linku, kterou složku integrovaného záchranného systému zrovna potřebuje. V případě využití více složek nebo v případě, pokud je volajícím cizinec, využil evropské číslo tísňového volání linku 112. Pokud volající není v tísni, neměl by čísla tísňového volání zbytečně zatěžovat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. FILÁK, Antonín. *Zákon o Policii České republiky: s komentářem : podle právního stavu k 12.1.2009*. Vyd. 1. Praha: Police history, 2009, 285 s. ISBN 978-808-6477-497.
2. FRANĚK, Ondřej. *Manuál dispečera zdravotnického operačního střediska*. 1. vyd. Česko: O. Franěk, 2009, 236 s. ISBN 978-802-5459-102.
3. HRUDKA, Josef a David ZÁMEK. *Organizace a činnost policejních služeb: stav k 1.1.2012*. Praha: Police history, 2012, 233 s. ISBN 978-80-86477-56-5.
4. JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo procesní*. 5. aktualiz. vyd., V nakladatelství Linde 1. vyd. Praha: Linde, 2007, 749 s. ISBN 978-807-2016-419.
5. LEPEŠKA, Jaroslav. *Víš odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, 28 s. ISBN 978-80-86640-98-3.
6. MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie, 1998, 161 s. ISBN 80-85981-78-5.
7. MATES, Pavel. . 5. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxii, 226 s. ISBN 978-807-4003-578.
8. VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, xvi, 442 s. ISBN 978-80-7400-142-0.
9. VANÍČEK, Zdeněk. *Právní předpisy související se zákonem o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2009, 159 s. ISBN 978-80-7201-786-7.
10. VANÍČEK, Zdeněk. *Zákon o elektronických komunikacích: komentář*. Praha: Linde, 2008, 479 s. ISBN 978-80-7201-739-3.
11. VANTUCH, Pavel. *Trestní zákoník s komentářem: komentář k zákonu č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů : informace z judikatury: k 1.8.2011*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 1367 s. ISBN 978-80-7263-677-8.

Elektronické zdroje

1. Evropský den čísla 112: 74 % Evropanů neví, na jaké tísňové číslo zavolat na cestách v EU. *Evropský den čísla 112* [online]. 2012 [cit. 2014-01-04]. Dostupné

- z WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/press/press_releases/12_120_cs.htm>.
2. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky: Tísňová volání v České republice. *Hasičský záchranný sbor České republiky: Tísňová volání v České republice* [online]. 2009, 13.3.2009 [cit. 2014-01-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/tisnova-volani-v-ceske-republice.aspx>>.
 3. Hasičský záchranný sbor ČR: Historie. *Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR* [online]. 2010 [cit. 2014-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-historie.aspx>>.
 4. MAREK, Vlastimil. *Podivné číslo 112. Je mnohem zajímavější, než byste věřili* [online]. 2013 [cit. 2014-01-04]. DOI: <http://zoom.iprima.cz/clanky/podivne-cislo-112-je->. Dostupné z WWW: <<http://zoom.iprima.cz/clanky/podivne-cislo-112-je-mnohem-zajimavejsi-nez-byste-verili>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. MINISTERSTVO INFORMATIKY. Vyhláška č. 117 ze dne 21. května 2007 o číslovacích plánech sítí a služeb elektronických komunikací. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2007, částka 43, s. 1358-1381.
2. ČESKO. VLÁDA. Usnesení vlády České republiky ze dne 3. dubna 2002 č. 350 + P o změně usnesení vlády z 19. dubna 2000 č. 391, k zavedení jednotného evropského čísla tísňového volání - 112 v České republice. In *Věstník vlády, Česká republika*. 2002.
3. ČESKO. Zákon č. 127 ze dne 31. března 2005 o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, částka 43, s. 1330-1408.
4. ČESKO. Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3454-3460.

5. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 73, s. 3461-3474.
6. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, s. 4086-4116.
7. ČESKO. Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 131, s. 4839-4848.
8. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, s. 354-464.
9. ČESKO. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109/2009 o operačních střediscích. In *Sbírka interních aktů řízení Policejního prezidia ČR, Česká republika*. 2009, částka 126, s. 1-10.
10. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 133 ze dne 17. prosince 1985 o požární ochraně. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1985, částka 34, s. 674-691.
11. ČESKOSLOVENSKO. Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská Federativní republika*. 1991, částka 104, s. 2736-2742.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Databáze Informačního systému policie - Evidence trestního řízení.
- Řízený rozhovor s Kateřinou Mikšovskou, specialista mediální komunikace, Telefónica Czech Republic, a.s., ze dne 1.11.2013.
- Řízený rozhovor s npor. Bc. Jiřím Halmem, vedoucím směny Integrovaného Operačního střediska policie v Brně, ze dne 3.1.2014.
- Statistika Operačního odboru Brno.

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Zkrácená telefonní čísla pro přístup ke službám s kódem SAC = 11.

Tabulka č. 2: Zkrácená telefonní čísla pro přístup ke službám s kódem SAC = 15.

Tabulka č. 3: Přístupové kódy k síti elektronických komunikací – výběr.

Tabulka č. 4: Tísňová čísla sousedních států České republiky.

Tabulka č. 5: Roční přehledy přijatých a řešených oznámení na národní číslo tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.

Tabulka č. 6: Přehled za rok 2013, počet přijatých hovorů a z toho řešených událostí.

Tabulka č. 7: Roční přehledy oznámení trestného činu Šíření poplašné zprávy dle § 357 trestního zákoníku, na linku národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.

Tabulka č. 8: Roční přehledy oznámení a šetření trestného činu Šíření poplašné zprávy dle § 357 trestního zákoníku, na linku národního čísla tísňového volání linky 158 v Jihomoravském kraji.

Seznam grafů

Graf č. 1: Tabulka č. 5 převedená do grafu.

Graf č. 2: Tabulka č. 6 převedená do grafu.

Graf č. 3: Tabulka č. 7 převedená do grafu.

Graf č. 4: Tabulka č. 8 převedená do grafu.